

ANUL XVI NR. 27 (631) — 1 iulie 1967

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

flacăra

584

Je

60762

LUCRĂRILE PLENAREI C.C. a P.C.R.

DIN 26 - 27 Iunie
1967

În zilele de 26-27 iunie a.c. a avut loc ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Plenara a dezbătut și aprobat: 1) Directivele cu privire la elaborarea planului cincinal 1971-1975 și a direcțiilor principale ale dezvoltării economiei naționale în perioada 1976-1980. 2) Hotărârea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la majorarea salariilor mici. 3) Măsurile pentru raționalizarea și gospodărirea economică a parcului de autoturisme al ministerelor, instituțiilor centrale și locale, întreprinderilor, organelor de partid, sindicale, cooperatiste și obștești. 4) Unele probleme privind activitatea Ministerului Afacerilor Interne.

Lucrările cu privire la planul pe 1971-1975 și stabilirea direcțiilor principale ale dezvoltării economiei naționale pînă în perioada 1976-1980 vor fi începute încă în acest an și se vor încheia, în linii generale, la sfîrșitul anului 1968. Prin hotărîrea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri, începînd de la 1 august 1967 salariul tarifar minim se va ridica de la 570 lei la 700 lei. Au mai fost stabilite măsuri pentru utilizarea rațională a parcului de autoturisme, precum și măsuri privind îmbunătățirea continuă a activității și structurii organizatorice a Ministerului Afacerilor Interne, a cărei activitate desfășurată pînă în prezent a fost analizată și apreciată pozitiv de către Plenara C.C. al P.C.R.

MOBILĂ STIL

Cinci mari fabrici de mobilă (de la Arad, Cluj, Tg. Mureș, Oradea și București) se pregătesc în momentul de față pentru a fi prezente la Tîrgul anual al lemnului, ce va avea loc între 10 și 20 august la Klagenfurt în Austria. Cu acest prilej ele vor expune o gamă întreagă de mobilă stil. Este vorba de dormitoare stil baroc sau empire, precum și garnituri de mobilă Sheraton. Mobilă stil fabricată azi în țara noastră este foarte solicitată pe piața mondială (numărul țărilor care o cumpără trece de 25).

De câteva zile se află printre noi unul din cei mai străluciți reprezentanți ai științei și tehnicii românești: inginerul Henri Coandă. El nu este numai inventatorul avionului cu reacție și înfăptuitorul primului zbor din lume cu un asemenea aparat, ci și un cercetător și experimentator pasionat în cele mai variate domenii, începînd cu aerohidrodinamica și electronica și terminînd cu energia nucleară și biologia.

Stabilit în Franța de peste cinci decenii, el a venit în țară ca invitat al Academiei Republicii Socialiste România. La sosirea în București și în cursul diverselor manifestații organizate cu prilejul șederii sale în țară, lui Henri Coandă i s-a făcut o caldă primire.

— Am venit în România pentru a participa la simpozionul «Efectul Coandă și unele aplicații speciale ale aerohidrodinamicii», precum și pentru a-mi revedea țara după o absență de 29 de ani. Sint profund emoționat de primirea ce mi s-a făcut și de întîlnirea cu oameni pe care nu i-am văzut de mult — a declarat ilustrul pionier al aeronauticii mondiale, fiu al pămîntului românesc.

Vom mai expune la Klagenfurt mobilă rustică românească. De asemenea, vor mai fi prezentate obiecte artisanale confecționate din lemn, precum și tot felul de alte produse ale industriei românești de prelucrare a lemnului, printre care se află și ambarcațiunile sportive produse la Reghin.

F. URSEANU

MĂRTURII STRĂVECHI

Devenită de acum celebră, o descoperire arheologică efectuată în urmă cu cîțiva ani (autor Nicolae Vlăssă de la Muzeul de istorie din Cluj) a stîrnit de la început o vie senzație în rîndurile specialiștilor din țara noastră și de peste hotare. Este vorba de plăcuțele ceramice de la Tărtăria (Îngă Alba Iulia), care atestă existența pe teritoriul României a unei culturi materiale probabil contemporane cu a unora dintre străvechile civilizații presumeriene.

Care este secretul acestor plăcuțe? Oamenii de știință au formulat deocamdată doar ipoteze. Revista noastră publică fotografiile plăcu-

țelor, făcînd specificarea că semnele gravate în lut în urmă cu milenii par să fie o scriere primitivă asemănătoare cu a vechilor sumerieni. Poate că vreunul din cititorii noștri va avea curiozitatea să știe la ce s-a referit îndepărtatul nostru strămoș în succintul său text. Și, prin urmare, se va încumeta să le descifreze. Îi dorim succes! Iar dacă va izbucni, îl rugăm să ne spună și nouă cum a făcut!

N. RADU

N-ARE APĂ LA MOARĂ!...

Gînditu-s-au oare dumnealor Ghiculeștii că dîrînd moară de lemn pe apa Colentinei (unde azi se află lacul Tei) fi-vor pomeniți cu multă hulă după mai bine de un veac...?

Moara cu pricina, sau mai bine-zis ce mai rămăsese din ea, adică stîlpul și fundamentul, săpau pe tăcute terenul de ani și ani... Așa că I.C.A.B. (nefăcînd sondajele necesare) n-avea de unde să știe că terenul nu era solid și că se puteau produce infiltrații. A comunicat se-

nin proiectantului (I.P.A.C.H.) că pe locul respectiv se poate construi orice, bani să fie, că pămîntu-i de cremene! Și astfel batardoul construit exact deasupra resturilor morii (ca să vezi ghinion!) s-a rupt și lacul (1 milion mc de apă) a dat năvală peste cîmpul din apropiere. Ba a mai luat cu sine și cîteva case mărginașe.

Batardoul fusese construit cîcă pentru a proteja de ape lucrările de construcție ale noii stații-sifon de la Tei...

A doua zi, mare minune! Unde-i apa lacului pe care pînă așeară îl știau cu toții plin? De-o lună și mai bine se lucrează la un nou batardou. Cînd s-o termina, nimeni nu știe. Pînă una alta, pe fundul fostului lac a crescut o iarbă de toată frumusețea. Deci: moara, moara e de vină. Cu ce păcătuiește I.C.A.B. dacă n-a avut... apă la moară?

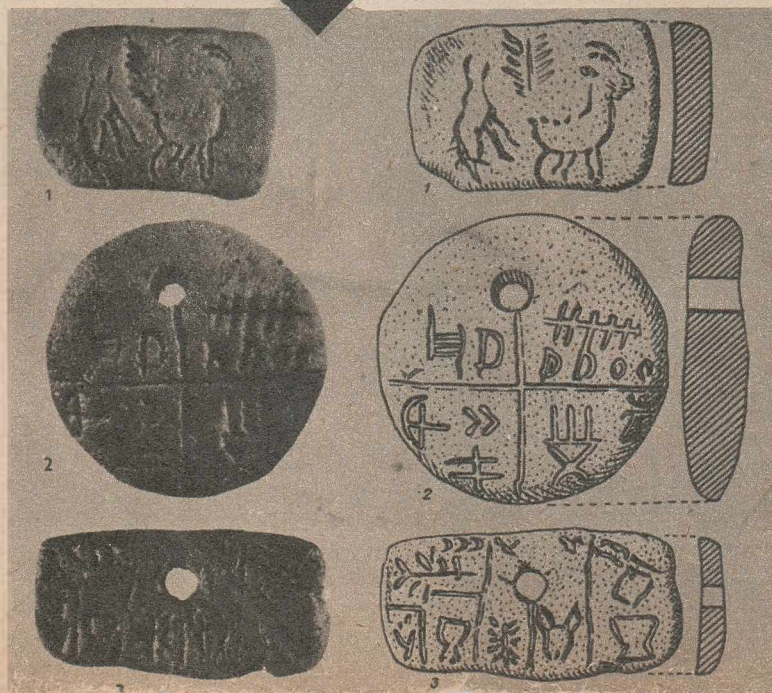
Mihai HETCO

UNDE-S PAPUCII DE RAFIE?

Cîți dintre cei aproape un milion și jumătate de locuitori ai Capitalei nu simt nevoia, după o baie sau un duș, de o încălțăminte de casă ușoară? Un mijloc practic de a feri podeaua de apă s-au dovedit a fi papucii din rafie (sau papură). Unde se pot însă obține asemenea papuci în București?

Cu puțină vreme în urmă, în jurul hălelor Obor, diversi meșteșugari vindeau — alături de mățuri, papuri și alte obiecte utile — mult ceruții papuci. Acum au dispărut de acolo, fără urmă, ca și încălțăritele de baie. În piață, la magazinele de obiecte casnice sau de artizanat din hale, nu se găsesc. Ni s-a sugerat să încercăm la Magazinul bunurilor de consum al industriei locale din piața Gării de Nord. Vînzătoarea Maria Retezeanu ne informează că de un an de zile nu au mai intrat în magazin asemenea papuci. Și atunci? Consolați-vă, gospodine, pînă la reapariția miraculoasă a meșteșugarilor în jurul hălelor Obor! Sau poate...

V. BANU

EXPOZIȚIA ITALIANĂ

La București, în Pavilionul central al complexului de expoziții din Piața Școlii, a fost deschisă expoziția «Italia produce», organizată de Institutul italian pentru comerțul exterior. În legătură cu organizarea acesteia, prof. ANTIGONO DONATI, președintele Institutului italian pentru comerțul exterior, care ne vizitează țara, ne-a relatat: «Deschiderea acestei expoziții constituie încă o mărturie a interesului pe care Italia îl arată dezvoltării raporturilor sale economice cu România și a convingerii noastre că există remarcabile posibilități în ceea ce privește sporirea schimburilor reciproce. În ultimii șase ani comerțul între cele două țări a crescut cu peste o dată și jumătate, și va cunoaște o ascendență continuă și în 1967. Actuala expoziție se desfășoară pe o suprafață totală de expunere de circa 16 000 mp, față de 14 000 mp în 1963 și 5 500 mp în 1961. Mult crescut este și numărul firmelor care expun și care se cifrează în total la 340 (față

de 210 în 1963). În pregătirea și aranjarea expoziției s-a ținut seamă deosebit de produsele care prezintă cel mai mare interes actual pe piața românească, punându-se accentul mai ales pe utilaje, în special din domeniul mecanicii. Sectoarele merceologice reprezentate sînt în număr de 19 (față de 13 la expoziția din 1963) și cuprind de la mașinile-unelte de diferite tipuri la cele pentru prelucrarea materialelor plastice și pentru industria chimică; de la mașinile textile, cele pentru industria agro-alimentară, pentru construcții, motoare, compresoare și pompe, pînă la aparataje electrice și mijloace de transport, la instrumente științifice și diferite mostre de produse industriale. Expoziția industrială propriu-zisă a fost completată de 6 expoziții reprezentative, dedicate tot altor sectoare (cărți științifice și discuri, filatură industrială, țesături și confecții, încălțăminte, sticlărie artistică de Murano, materiale de construcții).

În grădina casei sale, printre arbori sădiți de propria-i mîna, un om mulțumit de munca sa: învățătorul I. Zichișanu.

răspuns la o invitație

ÎNVĂȚĂTORII

O invitație ajunsă pe masa redacției o dată cu poșta zilnică: «Veniți la noi, la Peris! Veți găsi suficiente exemple din care va rezulta cum pot cadrele didactice din mediul sătesc, învățători și profesori, să-și organizeze viața și munca lor spre a avea satisfacții dintre cele mai mari».

Iată-ne deci la Peris, în căutarea semnatarului scrisorii: învățătorul Ion Zichișanu. Ni se spune că poate fi găsit la stupina C.A.P. pe care o îngrijește de mai multă vreme, fiind un apicultor cu multă experiență. E într-adevăr acolo. Ne invită să-i facem o vizită acasă. Stăm de vorbă în grădina sa, un adevărat paradis vegetal. E răcoare. Apa din pahar, rece ca gheața, a fost scoasă doar acum din fîntînă. Pe măsută, un rălger cu fructe proaspete, culese din arbori pitici altoiți chiar de mîna lui.

— Acum elevii sînt în vacanță. Dar noi, învățătorii, ne odihnim mai tîrziu. Mai avem încă unele treburi.

Ne arată o lucrare științifică bazată pe o experiență de aproape trei decenii. Se află într-o fază aproape definitivă. A fost intitulată «Îmbunătățirea scrisului la clasele I-IV».

E într-adevăr o mare satisfacție să știi să muncești cu copiii. Păreața nu e numai a lui. O împărtășesc și colegii săi de la școala din Peris: Aurelia Dumitrescu, soții Dorohoi Nicolae Balamoti. Ca să nu vorbim de alte mii de învățători și profesori din întreaga țară.

În curtea cu flori și iederă, mîna gospodarului și-a lăsat amprenta asupra fiecărui lucru. Elevii, treizeci de generații de elevi, au învățat și ei de la învățătorul lor arta de a fi gospodari. Dovezile sînt nenumărate. Un amănunt nu lipsit de semnificație: unul dintre elevii învățătorului Zichișanu, ajuns arhitect (și încă un foarte bun arhitect), a ținut să-și manifeste recunoștința pentru cel dintîi mentor spiritual al său executînd, ca prim proiect în cariera lui, planurile casei în al cărui pridvor ne-a primit, pe noi, autorul invitației expediate din Peris.

S-a închis în urma noastră draperia grea, de iederă, de după care abia se zărește casa aceasta modestă dar atît de frumoasă și de intimă. Ne luăm rămas bun.

— Acelor învățători tineri care nu vor să stea la țară, căutînd cu insistență orașul, vorbiți-le despre noi, despre munca și viața noastră.

Radu NICOARĂ

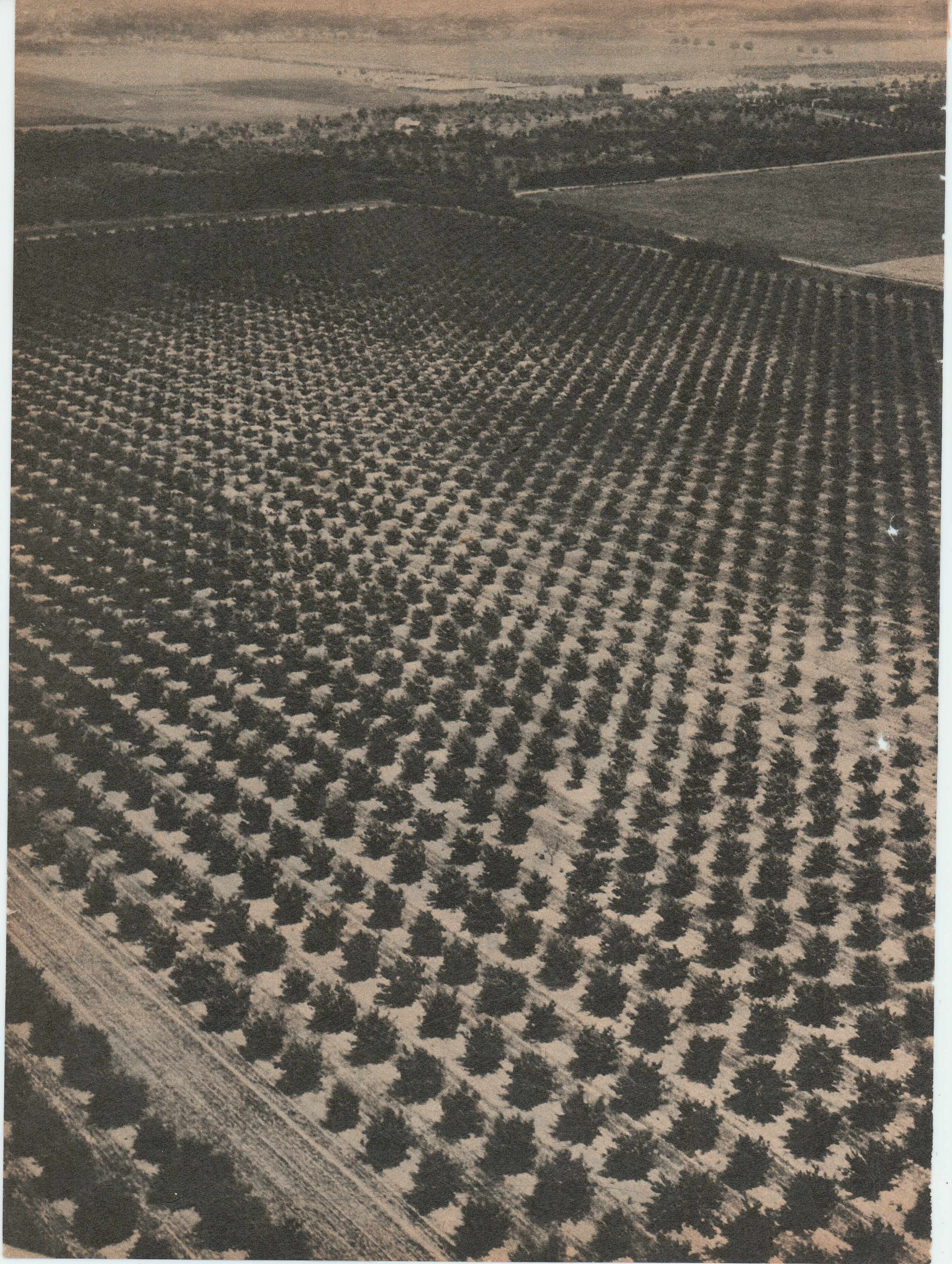
BUCUREȘTI — PARIS

Săgeți argintii străbătînd cu regularitate de cronometru oceanul aerian între București și Paris, Caravelle-le Air France prelungesc de două ori pe săptămînă piste de beton ale aeroportului Băneasa cu cele ale aeroportului Orly.

Linia directă București—Paris, cea mai veche în tradiția legăturilor internaționale ale aeroporturilor românești, a fost redeschisă recent și pentru avioanele companiei Air France.

Cursele Tarom și Air France unesc astfel, la o distanță de numai cîteva ore de zbor, Bucureștiul și Parisul în cinci din zilele fiecărei săptămîni.

BĂTĂLIA

pentru

FRUCTE

Anchetă realizată de C. BOZBICI

Nu e nici un paradox cînd se afirmă că omul modern consumă cu aceeași necesitate oțel și carne, transistoare și unt, calculatoare electronice și fructe. Producția de fructe este o problemă economică tot atît de importantă ca a oricărui produs. Și consumul fructelor, de asemenea. Specialiștii au ajuns la concluzia că un om ar trebui să consume, în mod normal, 75-80 kg de fructe anual. Aceasta este o cifră medie necesară. Care este situația la noi? După calculele specialiștilor români etalonul mediu citat mai sus este departe de a fi atins. În general se estimează că populația urbană consumă numai 30 kg de fructe pe an.

Livezile ocupă astăzi o întindere apreciabilă din suprafața țării: circa 80 000 ha în regiunea Argeș, 48 000 ha în regiunea Ploiești, 32 000 ha în regiunea Oltenia, 30 000 ha în regiunea Cluj etc. În ultimii ani au fost valorificate numeroase terenuri în pantă (peste 284 000 ha) cu plantații pomicele. Multe raioane au căpătat un pronunțat caracter pomicol: Muscel (14 000 ha), Teleajen (12 000 ha), Horezu (10 000 ha), Bistrița (10 000 ha) etc. Un număr însemnat de întreprinderi agricole de stat și peste 500 cooperative agricole dețin livezi de peste 100 hectare. Și totuși producția pomicolă nu este încă satisfăcătoare. Balanțele statistice arată că în perioada 1961-1965 producția de fructe a fost în medie de 905 000 tone anual, cu o mare oscilație de la un an la altul: 1964 — 650 700 tone, 1965 — 1 134 000 tone etc. Nivelul producției pomicele nu asigură nici nevoile sporite ale industriei alimentare, ale exportului și nici aprovizionarea corespunzătoare a populației. Care sînt cauzele, care sînt remediile?

arealul fructelor

De mai bine de zece ani pomicultorii încearcă să răspundă în mod precis la cîteva întrebări capitale: care sînt soiurile ce trebuie păstrate în cultură, unde sînt terenurile cele mai propice pomiculturii, ce mijloace de mecanizare sînt necesare?

Raionarea pomiculturii, făcută în 1956, a dus la identificarea unor terenuri corespunzătoare și la precizarea unor zone. Analizîndu-se potențialul pedoclimatic s-a constatat că cele mai favorabile condiții întruște regiunea subcarpatică meridională (Oltenia, Argeș, Ploiești). Așa se explică de ce aici este concentrată peste 50% din pomicultura țării. Acțiunea de microraiionare a pomiculturii făcută cu cîțiva ani în urmă a dus la specializarea bazinelor pomicele în așa fel ca anumite soiuri să dea rezultate

maxime. S-a precizat astfel că mărul Ionathan dă cele mai de calitate producții în raionul Bistrița, în Hațeg, în Baia Mare etc.; Deliciosul roșu și Deliciosul auriu — în raioanele Tirgoviște, Orăștie, Hațeg etc.; soiul autohton Pătul — în centrul pomicol Fălticeni-Rădăsești etc. Totuși, la Consfătuirea pe țară a pomicultorilor a fost criticată greșita amplasare a unor specii și soiuri: în raioanele Bacău și Adjud mărul a fost extins cu peste 30% în livezile noi plantate, deși condițiile pedoclimatice nu sînt favorabile; în raioanele Birlad, Vaslui, Negrești, deficitare în precipitații, s-a extins de asemenea mărul, cu toate că în această zonă era indicat prunul.

Raionarea pomiculturii a dus și la o selecție a soiurilor, alegîndu-se, din aproape 2 000, aproximativ 200. Plantările ulterioare au determinat și schimbarea

structurii plantațiilor: mărul și părul dețin 40% în livezile tinere, față de 15% în livezile vechi, iar prunul 42% față de 65% în plantațiile vechi. În ceea ce privește crearea și darea în producție a unor soiuri valoroase, superioare celor existente și care să completeze anumite perioade deficitare de consum, acad. prof. T. BORDEIANU, șeful secției de pomicultură din I.C.H.V., ne-a precizat: «Există numeroase soiuri care în țările lor de origine sînt foarte valoroase. Mutate în alte condiții de mediu, nu se adaptează în întregime, slăbesc din an în an, degenează și dau producții mult mai mici decît cele scontate. Deoarece nu există soiuri universale, cercetătorii de la I.C.H.V. și stațiunile experimentale Cluj, Voinești, Bistrița, Fălticeni și Geoagiu au creat în ultimii ani soiuri autohtone valoroase. Este vorba de merele Roșu de Cluj, Frumos de Voinești, Aromat de vară, Tuleu timpuriu și soiurile de piersic Miorița și Frumos de Băneasa».

pomul este o plantă-minune... dar în ce condiții?

Ce productivitate maximă se poate obține de la un pom? E o întrebare care frământă de multă vreme pe oamenii de știință. Experiența mondială a dovedit că în condițiile unei agrotehnici de nivel superior de pe un hectar de livadă se pot obține chiar 100 000 kg de fructe! Pomul se dovedește a fi o plantă-minune. În România cele mai mari producții de fructe s-au obținut în câteva stațiuni experimentale: 47 000 kg mere la hectar și chiar 63 000 kg. Pe plantațiile aparținînd catedrei de pomicultură a Institutului agronomic din București s-au obținut experimental 70 000 kg mere la hectar. După părerea specialiștilor, pe lângă alți factori, la realizarea acestor recolte-gigant au un cuvînt greu de spus îngrășămintele chimice și irigațiile.

«Contrar unor păreri — ne-a explicat profesorul dr. docent N. CONSTANTINESCU, șeful catedrei de pomicultură din Institutul agronomic «N. Bălcescu» — care afirmă că pomii valorifică terenurile erodate și mai puțin fertile, practica producției și experiențele arată că tocmai aceste plante sînt cele mai pretențioase față de elementele de nutriție din sol. Și aceasta cînd este vorba să se obțină producții mari în fiecare an și fructe de foarte bună calitate. În trecutul culturii pomilor în țara noastră problema fertilizării solului în livezi a rămas aproape total nerezolvată. Așa se explică producțiile mici de fructe, de 3 000-4 000 kg la hectar, care, se obțineau și se obțin încă în multe părți, în timp ce, de exemplu în S.U.A., producția medie la hectar este de 10 000 kg/ha în terenuri neirigate, de 25 000 kg în condiții de irigare, iar producțiile-record depășesc 100 000 kg la hectar. Fără îngrășămintele chimice nu se pot obține asemenea rezultate. Începînd din anul 1967 pomiculturii i se va repartiza o cotă mare de îngrășămintele chimice. Dar necesarul este de 4-5 ori mai mare.

Alături de îngrășămintele, irigațiile constituie o altă verigă hotărîtoare în obținerea de recolte mari anuale. Pomii sînt plante provenite din zona pădurilor și, ca urmare, necesită multă umezeală în sol. Am arătat mai sus că în S.U.A. producțiile medii de fructe sînt cu 250% mai mari în condiții de irigare. Experiențele din țara noastră, la măr (stațiunea Blaj), la piersic (G.A.S. Medgidia) au dat rezultate asemănătoare. Aceste experiențe demonstrează că practica tradițională de a nu iriga livezile pentru că în zona dealurilor plouă mai mult decît în Bărăgan trebuie părăsită cît mai repede. După opinia noastră recoltele de fructe nu pot crește fără irigarea livezilor peste 6 000-8 000 kg/ha. În zona dealurilor curg sute de riuri și mii de piraie și izvoare. A captu-

apele lor și a le dirija în livezi este o problemă urgentă și posibil de soluționat cu mijloace locale».

livada: o uzină?

După părerea celor mai mulți specialiști, pentru obținerea unor producții mari de fructe este absolut necesar să se treacă la constituirea unor plantații de tip industrial pe suprafețe întinse, care să poată fi întreținute mecanizat. «Sporirea considerabilă a consumului de fructe pe plan mondial — ne spune acad. TEO-DOR BORDEIANU — a obligat pe specialiști să găsească metode noi de cultură a pomilor și de organizare mai rațională a muncii în livadă, pentru producerea unor cantități din ce în ce mai mari de fructe de calitate superioară și la un preț de cost redus. Cercetările științifice întreprinse în ultimii 50-60 de ani au determinat trecerea treptată de la cultura pomilor cu trunchiuri înalte, cu coroane voluminoase, altoiți pe pădureți, la aceea a pomilor cu talia din ce în ce mai redusă, altoiți pe portaltoi vegetativi.

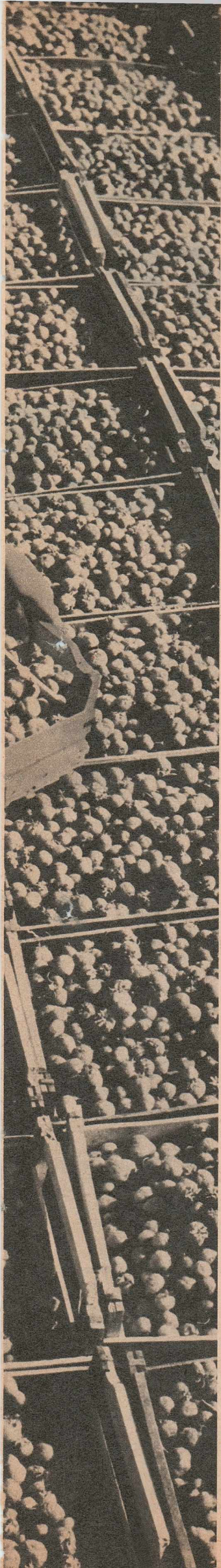
Cultivîndu-se sub formă de garduri aproape neîntrerupte, aceste livezi permit mecanizarea lucrărilor solului, a administrării îngrășămintelor și aplicării tratamentelor contra bolilor și dăunătorilor, ca și mecanizarea parțială a recoltării fructelor. Și un alt avantaj: spre deosebire de pomii altoiți pe pădureți, care rodesc de la 6-8 ani, cei de pe portaltoi vegetativi intră pe rod la 3-4 ani. Dimensiunile relativ reduse permit să se cultive la unitatea de suprafață un număr mult mai mare de pomi (400-650) decît în livezile clasice (156). Cu toate că producția de fructe la pomii altoiți pe portaltoi vegetativi (considerați izolat) este mult mai mică decît la cei altoiți pe pădureți, numărul mare de pomi la unitatea de suprafață face ca producția totală să fie mult mai mare în livezile intensive. Cercetările întreprinse au arătat că și la noi se pot obține recolte mari, în asemenea livezi intensive. Astfel, în anul 1966 în Stațiunea experimentală Bistrița la merii în vîrstă de 5 ani s-a realizat, la soiul Melba, o producție de 24 000-26 000 kg/ha, la soiul Wagener 22 000-36 000 kg/ha, iar la Deliciosul auriu 32 000-37 000 kg/ha. În pomicultura intensivă stă deci secretul producțiilor mari».

pomii tineri

«Ritmul susținut al plantărilor din ultimii ani a determinat schimbarea structurii plantațiilor în favoarea unor specii deficitare în trecut și a soiurilor valoroase — ne explică tov. GH. STANCIU, director general în Consiliul Superior al Agriculturii. Aproape jumătate din patrimoniul pomicol este format de livezi tinere. Dacă în unele regiuni (Argeș, Maramureș, Iași etc.) s-au realizat în mare măsură prevederile la extinderea suprafețelor, în schimb ritmul de plantări a slăbit în mod nejustificat în unele regiuni cu tradiție, printre care Banat, Cluj, Hunedoara etc. O situație de loc îmbucurătoare este starea unora dintre plantații și îndeosebi a celor tinere. După constatările noastre, există în livezile cooperativelor agricole aproximativ 10% goluri. Adunînd la acest procent pomii în declin, bolnavi, îmbătrîniți, cu o productivitate scăzută, putem conchide că aproximativ 60 000 ha din suprafața actuală nu contribuie decît foarte puțin la producția de fructe. E ușor de înțeles cît de mult e afectată piața. Dacă adăugăm și faptul că pe o mare parte din

Oare ce-i mai greu, să le sortezi sau să le măninci?

plantații terenurile sînt nelucrate, înțele-nite (peste 90% în regiunea Hunedoara, peste 80% în regiunea Cluj etc.), avem o explicație în plus la slaba productivitate a unor livezi.

Începînd din anul care a trecut s-au întreprins în toate regiunile acțiuni pentru lichidarea acestor stări de lucruri. Golu-urile din livezi au fost completate în cea mai mare parte, pe mai bine de două treimi s-au efectuat arături și suprafețe mari au fost fertilizate cu îngrășăminte».

aspect și calitate

Din livezile țării pornesc spre consuma-tor, spre fabrici sau la export zeci de mii de tone de fructe anual. Locul întâi în ponderea de marfă livrată îl ocupă regi-nea Argeș cu 80 000 tone, urmată de regiunea Ploiești cu 50 000 tone, Maramureș cu 45 000 tone, Cluj cu 40 000 tone etc. Cum apreciază consumatorul intern fructele care i se pun la dispoziție prin rețeaua de desfacere? În general, negativ. Mare parte din merele, perele sau caisele puse în vânzare n-au un aspect și nici o calitate totdeauna corespunzătoare. «Deși fructele noastre au aromă, gust, culoare mult apreciate atît pe piața internă cît și la export, ele păcătuiesc datorită aspectu-lui lor de multe ori necorespunzător — este de părere dr. ing. NICOLAE ȘTE-FAN, prim vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, șeful Departamentului pentru valorificarea legumelor și fructelor. Din păcate, condiția de calitate n-a fost de multe ori îndeplinită. Cauza? Nu de puține ori recolte frumoase, de calitate superioară, din diverse motive sau din neglijență, s-au depreciat pînă să ajungă pe masa consumatorului. Dar la starea nesatisfăcătoare a calității a contribuit și neaplicarea sistematică și la timp a tratamentelor contra bolilor și dăunătorilor. Statul sprijină acțiunea de combatere a acestora și a pus la dispoziția pomiculturii peste 12 500 tone de produse fitofarma-ceutice, în valoare de 76 000 000 lei.

Calitatea fructelor depinde într-o măs-ură apreciabilă de conștiinciozitatea cu care se face sortarea, calibrarea, ambala-rea. Situația de pînă acum n-a fost corespunzătoare. Munca unui an se poate irosi și veniturile scontate pot fi mult diminuate dacă fructele nu sînt bine pă-strate. De aceea cooperativele agricole au fost îndrumate să construiască cu mijloace locale șoproane pentru sortarea, ambalarea și adăpostirea provizorie a fructelor. Departamentul nostru va da în folosință în acest an depozite și silozuri cu o capacitate de 4 600 tone. Pentru transportarea fructelor vom folosi 100 auto-dube frigorifice de cîte 20 tone fiecare (50 au și sosit în țară) și 500 de vagoane frigorifice. De asemenea, pentru asigura-rea mijloacelor de transport cu gheața necesară se vor construi în acest an trei fabrici cu o capacitate de 120 tone în 24 de ore. În scopul creșterii vitezei comer-ciale de transport a produselor perisabile, deci și a fructelor, s-au organizat pentru perioada iunie-octombrie 14 trasee spe-cializate, care vor avea o viteză de circula-ție sporită, 4 trenuri internaționale expre-se europene, care se vor forma pe teri-toriul țării noastre, nu de la graniță ca în anii trecuți, îmbunătățind astfel și condițiile de export».

*

Această succintă anchetă făcută în rîndul unora dintre cei mai competenți specialiști în pomicultură nu epuizează nici pe departe toate explicațiile și impli-cațiile unei stări de fapt. Cum vara și-a deschis porțile și toamna e foarte aproape, cumpărătorul ar vrea să se bucure, mai mult ca în alți ani, de rodul livezilor și să aprecieze din ce în ce mai mult fructele, pe care le-ar dori de cea mai bună calitate.

economice

CONDUCERE ȘI ORGANIZARE ȘTIINȚIFICĂ

de conf. univ. C. PINTILIE

Între domeniile nou apărute în cercetarea științifică contemporană, un loc important îl ocupă știința conducerii proceselor economice, a organizării producției și a muncii sau, pe scurt, știința conducerii și organizării. Atenția ce se acordă în țările dezvoltate conducerii și organizării științifice a întreprinderilor indus-triale se explică prin marile avantaje pe care acestea le oferă, prin contribuția importantă ce o are în creșterea producției și productivității muncii, avantaje ce se obțin, de regulă, fără solicitare de investiții.

Indiferent de nivelul sau domeniul în care se desfășoară, munca de conducere are trei atribute fundamentale: planificarea, organi-zarea și controlul îndeplinirii sarcinilor. Aceste atribute stau sub semnul unor asemenea prin-cipii de bază ale muncii de conducere cum sînt: decizia, coordonarea activității în vederea evi-tării paralelismelor, îndrumarea și repartizarea sarcinilor de execuție pe oameni sau colective.

Enumerarea sarcinilor ce revin conducerii scot în evidență faptul că organizarea este un atribut al conducerii dar sfera de cuprindere este cu mult mai mare. Legătura dintre con-ducere și organizare este ca de la întreg la parte.

Prin planificare se prevăd obiectivele de atins în viitor. Aceste obiective constituie baza de plecare a organizării, prin intermediul căreia se îmbină în mod rațional în timp și spațiu cele trei elemente ale procesului de producție, în vederea realizării sarcinilor planificate, cu mi-nimum de cheltuieli și maximum de rezultate utile. Organizarea activității întreprinderilor își are la rîndul ei ca sarcini principale organi-zarea conducerii, organizarea producției și organizarea muncii. Controlul urmărește modul cum se realizează deciziile luate și sarcinile stabilite fiecărui salariat.

Diversitatea și complexitatea de situații și probleme pe care trebuie să le rezolve o întreprindere industrială modernă ca și ritmul schimbărilor care survin determină și intensifică acum un proces de separare și specializare a problemelor conducerii de cele de organizare.

Cel mai important atribut al conducerii, baza acesteia, este previziunea, stabilirea obiective-lor, a produselor ce urmează să fie realizate de întreprindere prin luarea în considerație a tuturor posibilităților ei interne și externe.

Luarea unor hotărîri fără o temeinică funda-mentare poate avea urmări grave pentru ren-tabilitatea întreprinderii. De exemplu: fabri-carea unor produse destinate exportului, al căror preț de vânzare nu compensează cheltuie-lile făcute oricît de reduse ar fi aceste cheltuieli, ca urmare a unei bune organizări a producției și muncii.

Fără a renunța la sarcina organizării, care continuă să rămînă atributul ei firesc dar pe care o realizează în mod indirect prin diferiți organizatori specialiști, conducerea întreprin-derilor moderne se concentrează tot mai mult asupra problemelor de a căror rezolvare de-pinde dezvoltarea în viitor a întreprinderilor. Sub acest aspect conducerea are o mare respon-sabilitate. Presiunea exercitată de știință prin noile descoperiri pe care le oferă industriei sub formă de tehnică și tehnologii avansate, care se cer aplicate repede în producție, ritmul schimbărilor ce intervin pe piața internațională și îndeosebi apariția de noi produse sînt factorii care determină dezvoltarea economică și ridică în fața conducerii o serie de probleme necunos-cute și necxploatate încă.

Conducerea are răspunderea de a preîntîm-pina dificultățile, a le vedea cu mult înainte ca ele să apară. Sub acest aspect eficacitatea conducerii va spori dacă își va concentra aten-ția și va urmări în mod sistematic tendințele ce se manifestă în zonele critice ale întreprin-derii pregătind din timp măsuri menite să înlătore dificultățile.

Pentru a vedea rolul ce-l are conducerea întreprinderii în dezvoltarea economică a ace-s-tora, menționăm că o anchetă făcută în indus-tria metalurgică din S.U.A. a arătat ca insuce-sele în activitatea întreprinderilor se datorează în proporție de 81% din cazuri unei conduceri necorespunzătoare; în proporție de 9% unei activități nesatisfăcătoare a personalului de execuție și în proporție de 10% unor cauze de ordin extern (în afara întreprinderilor în cauză).

Responsabilitatea conducerii întreprinderilor crește considerabil în socialism, deoarece o dez-voltare eficientă a acestora înseamnă totodată și o dezvoltare asemănătoare a economiei naționale.

Eficacitatea muncii de conducere crește con-siderabil dacă se concentrează asupra sectoa-relor de activitate unde se prevede apariția de dificultăți sau unde se manifestă deficiențe. În țara noastră, ca urmare a măsurilor inițiate de P.C.R., conducerea întreprinderilor industriale este angajată acum într-o acțiune de perfecțio-nare a organizării activității lor interne în ve-derea lichidării lipsurilor și neajunsurilor care mai există în acest domeniu și care împiedică fructificarea tuturor posibilităților create prin dotarea întreprinderilor noastre cu tehnica și tehnologia modernă.

Aria problemelor acestei acțiuni este foarte largă, și cuprinde atît organizarea însăși a conducerii întreprinderii, organizarea produc-ției și organizarea muncii, deci toate problemele la care se referă organizarea activității întreprinderilor. Obiectivele acțiunii întreprinse ce se găsesc acum în plină desfășurare sînt obți-nera unei producții fizice și a unei productivi-tăți a muncii mai ridicată față de prevederile planului cincinal, în vederea dezvoltării și mai susținute a întregii economii naționale.

Studiile întocmite pînă acum au scos la iveală mari rezerve care pot fi valorificate fără a solicita investiții suplimentare. De exemplu, studiile întocmite în cadrul Ministerului Petro-lului au arătat existența unor rezerve de 1 500 salariați la întreprinderile existente, precum și posibilitatea transferării lor în noile unități care vor intra în funcțiune sau în alte sectoare de activitate. Un alt studiu întocmit de același minister privind reorganizarea activității de foraj-extracție din regiunea Ploiești s-a și fina-lizat printr-o hotărîre de comasare a celor două trusturi, ceea ce va avea ca urmare o economie de peste 4,5 milioane lei. Măsura propusă a și început să fie aplicată. Recalcularea necesaru-lui de instalații și utilaje în vederea creșterii indicilor de utilizare — făcută tot de același minister — a dus la o reducere a volumului planificat de investiții cu peste 100 milioane lei.

Aceste câteva exemple luate dintr-un singur sector industrial subliniază cu tărie enormele rezerve nefolosite care există în întreprinderile noastre industriale. Mobilizarea acestor rezerve constituie acum principalul obiectiv al acțiunii de perfecționare a organizării conducerii, pro-ducției și muncii în țara noastră, acțiune care începe să aibă un caracter permanent.

carte

● Muzicologul Vasile Ionescu închină celui ce a fost compozitorul Paul Constantinescu o monografie de peste 500 de pagini (Editura muzicală). Chiar dacă în amănunt se pot face destule observații (o anume frazeologie nestăvilită, obsesia temelor, ideilor și concepției în înțeles nu prea muzical, un sentimentalism cu tentă melodramatică), în linii mari conturul personalității compozitorului răzbate și se reține. Oricum, e cel mai lung excurs de până acum în viața și activitatea lui Paul Constantinescu.

● Sinteza lui Filippo Sacchi închinată lui Toscanini și subintitulată **Un secol de muzică** se află în librării, în versiunea românească a Mariei Cirlova și a poetului Ion Popoș. Cursivă, traducerea pune la dispoziția cititorului o lucrare merituoasă despre marea dirijor al sfârșitului veacului trecut și a primei jumătăți a celui în curs.

● Ghidul turistic al regiunii Bacău de Mihai Bentea și Iulian Antonescu este o lucrare ce vine tocmai la timp (deși «timpul» unor astfel de volume nu poate fi prea bine delimitat, utilitatea lor fiind perpetuă). Ușor portabil, cu o mulțime de indicații generale și de amănunt, bogat în ilustrații (de ce nu se dau și 2-3 planșe colorate?), cu un indice general, ghidul poate înlesni o investigație relativ complexă a acestei regiuni. De-am avea cit mai multe și mai repede asemenea scrieri...

● Informații, scris limpede, cu datele esențiale comunicate agreabil, **Tezaurul de la Pietroasa** al Ecaterinei Dunăreanu-Vulpe (Editura Meridiane) satisface curiozitatea celor ce știu câte ceva despre acest legendar tezaur, cu istorie plină de peripeții de la descoperirea lui și până nu demult. O planșă colorată, cuprinzând măcar piesele lui reprezentative, ar fi fost de natură a-l pune și mai bine în evidență.

muzică

● Regretul de a nu-l fi ascultat — conform programului anunțat al stagiunii — pe Christian Ferras (violinistul francez în al cărui stil de interpretare deslușim ceva din arta profesorului său George Enescu) dispărea o dată cu ultimul concert al Filarmonicii «George Enescu» al cărui solist va fi. În program: Concertul în do major pentru vioară și orchestră de Brahms, Concerto grosso de Händel, Simfonia nr. 33 în si bemol de Mozart. Dirijează Mircea Basarab.

● Ultima premieră de săptămîna aceasta a Teatrului de operă și balet, **Print și cerșetor**, balet de Laurențiu Profeta pe un libret de Ionel Hristea după romanul lui Mark Twain, va fi reluată în 1 și 3 VII; conducerea muzicală, Cornel Trăilescu. În distribuție: **Alexa Mezinescu, Luminița Dumitrescu, Martha Herteg**, care vor avea rolurile principale.

disc

● Rețeta mixturilor pentru satisfacerea însetărilor de muzică ușoară este un secret al casei noastre de discuri, un secret pe care-l cunoaște toată lumea, bineînțeles: se iau opt melodii, mai mult sau mai puțin recente, de la radio sau de pe discurile de format mic apărute anterior, se amestecă bine și se imprimă pe un disc de format mare. Și astfel ne crezim că «discul-caleidoscop» intitulat «muzică ușoară românească» cuprinde șapte orchestre (7), opt dirijori (8), nouă soliști (9). Deci... varietatea și diversitatea sînt asigurate. Ce aduce nou însă discul respectiv? Ezițăm să răspundem. Dacă nu le-ați învățat încă pe dinăfară, atunci ascultați din nou: «Tineret», «Știu adevărul», «Ninge», «Mandoline, mandoline», «La anii mei», «Serenad-twist», «Ploaia și noi», «Nu te supăra» (EDD-1 157).

● Un cîntăreț de culoare în limba italiană: don Powell. Trei orchestre (Poitevin, Pattacini, Powell) îl sprijină pe solist ca să poată cînta, spre plăcerea noastră, «Gli amori e le avventure di Moli Flanders», «Hallelujah», «Com e grande questa casa senza te» și «Il treno». Ne pare bine că titlurile sînt traduse pe versoul mapei discului. Nu înțelegem de ce, dacă s-a tradus «Il treno» prin «Trenul», nu se traduce și «Hallelujah» prin «Aleluia»? Sau poate că ambele nu mai necesitau a fi traduse (45-EDC-832)?

● Cîntărețul Ana Lăcătușu oferă o plăcută surpriză celor care-i stimează vocea și stilul interpretativ. Un micro-recital de muzică italiană, cu textul în versiunea românească a lui A. Felea și P. Răzvan, formează programul discului 45-EDC-830. Acompaniază orchestrele E-lectrecord și Radioteleviziunii. Dirijează Al. Imre și Sile Dinicu.

sport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la Concursul Pronosport nr. 26 din 2 iulie 1967

I. Minobrad-Metalul Rădăuți	1
II. Foresta-Chimia Suceava	1 x
III. Textila Buhuși-Ceahlăul	x 2
IV. Petrolul Moinești-Victoria Roman	1 x
V. Metalul Buzău-Flacăra Moreni	x 2
VI. Metalul Tîrgoviște-Poiana Cimpina	1
VII. Progresul Brăila-Oțelul Galați	1
VIII. Ancora-Gloria C.F.R.	x
IX. Scutul-Portul Constanța	1
X. I.M.U. Medgidia-Electrica Constanța	1
XI. Fl. roșie București-Dinamo Victoria	x 2
XII. Victoria Tg. Jiu-Autorapid Craiova	1
XIII. Progresul Strehaia-Electroputere	1

trîndavul care trage la galere

de Teodor MAZILU

CEALA

Cunoscutul cineast american Alfred Hitchcock, realizator subtil al unor filme polițiste, a strîns — pe linia preocupărilor lui — numeroase schițe și povestiri selecționate pe criteriul tensiunii și neprevăzutului. Din aceste culegeri publicăm schița de mai jos.

Ca amețită dar mereu atentă la ținută, Isabel Williams, la fel ca și cu săptămîni în urmă, se apropie de salonul de coafură. O dată cu ea, dar ceva mai înainte, intră în local și o tînră blondă, înaltă. Privind-o, Isabel simți o lovitură în inimă. «Ce n-aș da să mai fiu atît de tînră și frumoasă!» — se gîndi ea cu invidie. Poate că atunci Gerald ar renunța la intenția de a o părăsi. Tînrara, cu părul de un auriu deschis, se apropie de biroul șefei salonului de coafură și rosti ceva. Responsabila, cu un păr negru, lucios, ca de lac, strîns într-o coafură înaltă, scoase un registru, privi în el și făcu grațios o plecăciune. «Imediat vă va veni rîndul, miss Farrell. Cabina șapte, miss Joanne vă va servi».

Coafeza Isabellei era miss Carla. Toate fetele din salon erau chemate pe numele mic, numele de familie nu erau apreciate în această meserie.

Prin spatele blondinei, Isabel străbătu șirul lung de doamne care se așezau sub cască, în fața cărora se aflau cabinele cu perieții de sticlă. Blondă a intrat la numărul șapte. Prin ușa întredeschisă, Isabel aruncă o scurtă privire asupra lui miss Joanne, o brunetă drăguță și vioaie, într-un halat alb.

Isabel intră în cabina următoare, numărul nouă. «Oh, bună ziua, missis Williams» — spuse Carla cu zîmbetul ei profesional. Îi puse lui Isabel un șervet la gît și dedesubt o fișie de celofan ca să nu se umezească rochia. Cu ochi de cunosător, pipăi părul Isabellei, luînd între degete o buclă.

«O baie de ulei ar fi indicată» — spuse miss Carla către Isabel — și sînt de părere că ar trebui și un mic rețuș. Se vede ici-colo cite un fir alb».

«Da, știu — răspunse Isabel, zîmbind amar. Faceți cum credeți, miss Carla». Ea știa destul de bine cum stău lucrurile cu înfățișarea ei. I-o spunea oglinda, fără milă. Fața îi era trasă și ochii triști. Părul, odinioară des, de un blond roșcat, era acum aspru și de un roșu strident. Miss Carla roți scaunul

și lăsă să curgă apa peste părul Isabellei, după care, apăsînd cu putere, începu să facă masajul pielii capului.

Sub mișcările binefăcătoare ale degetelor coafezei, Isabel resimți o destindere. Apa, prelingîndu-i-se pe față, se amesteca cu lacrimile ei. Acum, pur și simplu, nu putea să-și dea seama cum de n-a observat nimic atîtea luni de zile. Nu încăpea îndoială că trecuseră luni pînă să se îndrăgostească Gerald de cealaltă, pînă să ia hotărîrea de a renunța la postul său de director adjunct la întreprinderile de cartonașe «Pakkard» și să plece în Mexic.

Dacă Isabel n-ar fi găsit întîmplător biletele de avion în despărțitura secretă a portofelului, în timp ce căuta documentele mașinii, probabil că n-ar fi aflat niciodată motivul deselor absențe ale lui Gerald. Călătoriile sale urgente, nenumăratele convorbiri telefonice ciudate, atitudinea lui schimbată față de dînsa. Căutînd să-și recapituleze evenimentele, de-abia acum înțelese că de luni de zile el se pregătea de lichidarea tuturor afacerilor pentru a putea transmite totul în ordine urmașului său. Și ea nu avusesese curajul atîta timp să-i ceară explicații.

Dar în seara aceasta o va face! Noua ei coafură, rochia foarte frumoasă dar și extrem de scumpă, întreaga ei înfățișare îi ridicau moralul. Pur și simplu îi era cu neputință să mai tacă. Mai cu seamă că, dacă mai tăcea, risca mult, deoarece biletele de avion aveau data de vineri și termen de valabilitate paisprezece zile.

Apoi din nou resimți acea ură veche, și lucidă. Cu ce drept Gerald își părăsea soția? În definitiv, banii tatălui ei i-au deschis drumul în lumea afacerilor; prestigiul și poziția ei socială i-au ușurat drumul spre succes. Iar acum, după toți acești ani, vrea să scape de ea ca s-o șteargă cu alta. Cu una mai tînră și, fără îndoială, mai frumoasă. Cu cealaltă vrea să înceapă o nouă viață în atmosfera exotica a Mexicului, iar pe Isabel o s-o părăsească, expunînd-o birfeliilor și

compasiunii cunoscuților.

Părinții îi muriseră; prea mare moștenire nu i-a rămas. Totuși nu se putea nega că Gerald își datorește ascensiunea firmei tatălui ei.

«Mă scuzați — spuse miss Carla ștergînd urechile Isabellei cu un prosop. Puteți să vă așezați mai bine».

Carla începu să-i ude părul cu o soluție de permanent care emana un miros puternic. În același timp fixa și bigudiurile. Apoi îi puse o glugă de plastic pe cap și-i oferî o revistă de modă. Cufundată în gînduri, Isabel lăsă să-i lungece revista în poală. Se întoarse cu gîndul la întîmplările din ultimele săptămîni. Deodată își dădu seama că urmărește discuția coafezei cu doamna blondă din cabina alăturată.

Acum, cînd apa nu mai curgea și pălăvrăgeala Carlei încetase, Isabel putea să audă clar fiecare cuvînt rostît în cabina șapte.

«Da — spuse o voce sonoră — noaptea aceasta zburăm spre Mexico. Gerald dorește să obțină acolo divorțul, în caz că soția sa i-ar crea greutăți aici. El spune că așa e cel mai bine. Vrea să rupă și cu firma lui. În definitiv, ea a fost înfîntată de bunicul soției sale și Gerald nu poate spera să rămînă la această firmă după ce va termina cu Isabel. Dar Gerald are bani suficienți pentru a începe o viață nouă în Mexic».

Isabel își astupă urechile cu palmele, iar pocnetele plasticului răsuna asemenea vuietului unei uriașe scoici de mare.

Deci asta era! Blondina înaltă, cu mersul ei sigur, cu tineretea și frumusețea ei, era femeia care-i răpise bărbatul. Ce joc al întîmplării! Sau poate era un semn al destinului ca tocmai ea să nimerească în cabina alăturată de cea a rivalei sale. Pentru a nu izbucni într-un rîs cu hohote, Isabel strînsese puternic buzele.

În această clipă Carla se întoarse și pălăvrăgeala ei acoperi discuția din cabina alăturată.

«Și acum o să vă pun sub cască» — spuse ea, spălînd și așezînd părul, după ce înlăturase bigudiurile.

Carla o duse pe Isabel la rîndul de căști și o aprovizionă cu cîteva reviste. Cîteva minute mai tîrziu îi aduse o ceașcă de cafea pe care Isabel o bău recunoscătoare.

Încet, ea simțea cum i se usucă părul sub cască. Știa precis că nu va fi lăsată să plece cu părul ud sau nepieptănat. Cu un oftat de ușurare văzu că și blondă ia o revistă și se așază sub cască. Isabel mai avea deci destul timp la dispoziție.

După ce părul se uscă și fu pieptănat, Isabel se pomeni cu o coafură frumoasă care-i plăcu foarte mult. Intrase în salon ca o femeie necăjită, amărîtă; acum însă strălucea într-o nouă frumusețe, ceea ce o

El se tîrle prin viață, dar se tîrle vesel și frenetic. Putreziciunea lui are pe undeva și ceva feeric. Deși de fapt vegetează, mormăie și moțâie, dă impresia unei extraordinare agitații: abia mai are timp să răsuflă, propria lui trîndăvie îl macină și nu-i lasă o clipă de răgaz.

Îi e frică de muncă și seriozitate cum altora le e frică de moarte. Adulmecă primejdia în aer ca un cîine de vlnătoare și cum simte că e rost de ceva serios fuge de înghite pămîntul... Decît muncă, mai bine chinurile iadului...

Ca să nu i se observe trîndăvia, aruncă în luptă toate forțele, cheltuind în acest scop o energie comparabilă cu cea a lui Napoleon Bonaparte... Se vîntură de colo pînă colo cu un aer teribil de preocupat. Duduie, zumzăie, chiule... Închide și deschide ușile. Comentează fiecare apariție: «Vai, ce te-ai îngrășat!» sau «Vai, ce-ai slăbit!» — de la caz la caz. Se așază pe scaun și se ridică de pe scaun. Se ridică de pe scaun și se așază pe scaun. Deși nu face nimic, reușește să fie omul cel mai ocupat din lume. Niciodată nu-l găsești acolo unde trebuie, mereu e pe drumuri, mereu are ceva de pus la punct, de clarificat, mereu joacă table sau aspiră la ceva nobil... Trîndăvia îi dă o față congestionată de oboseală, de parcă ar fi tras la galere.

Ca să nu facă nimic concret, spiritul trîndav e gata să fie chiar și sincer... Decît munca, pînă și sinceritatea i se pare mai convenabilă. De aceea e oricînd dispus să-și povestească viața, prin ce a trecut, cum nu s-a înțeles el cu nevasta de-a doua... Ce inimă curată a avut el și ce meschină a fost dumneai etc., etc. Cum te vede, te cheamă și-și pune sufletul pe masă... Cînd

te ții de spovedanii, nici nu știi cînd trece timpul... E așa de plăcut și, după toate, mai chiulește, avînd conștiința curată. Căci așa e el: orice ar comite, conștiința tot curată îi rămîne, ca și cum ea nici n-a auzit și n-a văzut nimic...

Acasă, individul cu pricina își umple timpul jucînd table, la serviciu își umple timpul avînd grija altora. Cu mare plăcere se ia cu mîinile de cap, indignat cînd de morală lui X, cînd de virtutea lui Y. Te indignezi, mai bei și-o cafeluță, și nici nu știi cînd trece timpul.

Decît să muncească, preferă să fie chiar și gentil. Oferă grațios servicii. Ascultă cu răbdare ultimele decepții. Devine și filozof la o adică și-și expune pe larg, în timpul producției, părerile lui asupra condiției umane. Oftează, comentează, se lamentează, mai bea o cafeluță, iar mai oftează și, gata, a venit ora plecării. Cînd a epuizat toate posibilitățile de a ucide timpul, începe să aspire la o altă viață... Ei, dacă urma el arhitectura, unde ar fi fost el acuma? Dacă ar fi găsit el o femeie de caracter, alta ar fi fost viața lui. Ei, ei..., toate ar fi fost alt fel. Ei, nu-i nimic, își face el rost de un ideal și-o scoate el la capăt...

Între moarte și seriozitate, spiritul trîndav ar alege fără îndoială moartea. Decît să fie serios, preferă să-și pună streangul de gît și să exclame patetic: «Această viață nu merită să fie trăită».

Dar și asta i se pare totuși incomod. Ar însemna să privească moartea drept în față, și nu prea e el obișnuit cu așa ceva. Idealul lui secret e să nu facă nimic în viață, să putrezească și să moară în somn.

LTĂ

de Maeva PARK

Ilustrație de C. BACIU

făcu să creadă în continuare că poate fi o parteneră demnă pentru un bărbat prezentabil ca Gerald.

Plăti repede și-i dădu Carlei un bacșiș. În timp ce-și strîngea lucrurile, auzi în cabiga alăturată cum își lua rămas bun clienta de la coafeză. «Adio, Joanne», «Adio, Liz».

Isabel răsuflă ușurată. Acum știa tot ce trebuia. Nu mai era nevoie să-și urmărească rivala. Bineînțeles, putea afla adresa, deoarece știa acum numele ei în întregime: «Liz Farrell — adică Elisabeth Farrell». Isabel se îndreptă cu pași repezi spre cea mai apropiată cabină telefonică. Precipitată, răsfăi cartea de telefon; în sfîrșit, găsi pagina de care avea nevoie. Dădu și de numele Elisabeth Farrell; alături de acesta, adresa: Willow Street, optzeci și șapte.

Literele îi jucau în fața ochilor. În timp ce încerca să-și întipărească adresa, buzele i se mișcau ca într-o rugăciune mută. Cuprinsă de o ciudată ameteală, părăsi cabina telefonică. Nu-și mai amintea să fi fost vreodată atît de suferințată dar și atît de hotărîtă. Fețele trecătorilor îi păreau niște pete albe. Își aminti de versurile lui Shakespeare din vestitul Hamlet: «...să te opui unui ocean de necazuri și să le pui capăt prin luptă». Da, chiar aceasta o s-o facă acum. Oceanul ei de necazuri trebuia în sfîrșit să sece. Cu mișcări automate se îndreptă spre locul de parcare, își găsi mașina și porni în viteză. Găsi ușor Willow Street și blocul nou în partea de sud a orașului. Isabel își parcă mașina două străzi mai departe și se întoarse apoi spre casa cu numărul optzeci și șapte.

Era o clădire cu numeroase apartamente, cu aspect confortabil. Într-o curcicică, în fața clădirii, se aflau palmieri în vase de ceramică. Între acestea, o mică fîntînă arteziană revărsa ficele subțiri de apă. Ușurată, Isabel putu să observe că nu se vede nici un portar și nici vreun administrator de bloc. Căută pe tablou numele Elisabeth Farrell și apoi se urcă în lift spre apartamentul de la etajul șapte. Pe fiecare din coridoare se aflau cîte patru apartamente. Peste tot o curățenie exemplară, exprimînd bunăstare. Inima Isabellei se strînse atunci cînd se gîndi că tot acest confort în care trăia Liz era plătit, probabil, de Gerald.

Apăsă pe sonerie, așteptînd încordată pînă ce Liz Farrell îi va deschide ușa. Nu avea nici cea mai mică îndoială că rivala ei ar putea să nu fie acasă.

Într-adevăr, așa a și fost. «Eu sînt missis Williams» — spuse Isabel atunci cînd Liz îi deschise. Ea observă o tresărire de uimire pe fața celeilalte. «Mi permiteți să intru?» «Desigur»; Liz Farrell se dădu la o parte pentru a-i face loc Isabellei să intre.

Trecură amîndouă printr-un hol mic și intrară într-un salon modern mobilat. În poșetă Isabel avea un revolver. Îl putta de mai bine de două săptămîni, nefînd hotărîtă dacă să se sinucidă sau să-lucidă pe Gerald.

Scoase revolverul. «Nu admit ca una ca dumneata să-mi răpească bărbatul!» — spuse ea cu toată liniștea, și trase un foc drept în inima Elisabethei Farrell.

Isabel ascunse micuța armă din nou în poșetă. Se întoarse spre ieșire și privi prin vizorul ușii. Nevăzînd pe nimeni, părăsi apartamentul. În spatele ei ușa se închise, coborî cu liftul... Puțin mai tîrziu ajunse acasă. Alberta, femeia de serviciu, făcuse curățenie și o aștepta. Isabel îi dădu banii și zîmbi numai cînd aceasta exclamă uimită: «Dar missis Williams, arătați astăzi minunat. Noua coafură vă face cu zece ani mai tînără».

Isabel o concedie repede și intră în salon. Covorul gros înăbuși zgomotul tocurilor ei «cui». În primul rînd, ea ascunse mînușile și revolverul în sertarul secret al biroului.

Acum putea să-și facă un duș. Voia parcă să spele toate neplăcerile acestei zile. Apoi își îmbrăcă noua rochie pentru cocteil. Avea un decolteu destul de atrăgător și sublinia linia perfectă a corpului.

Apoi începu să se admire în oglinda de la toaletă. Era mulțumită de ceea ce vedea, chiar mai mult decît mulțumită.

Isabel așteptă pînă ce auzi deschizîndu-se ușa. Pași încet în întîmpinarea lui Gerald care stătea în hol, pierdut în gînduri, cu pălăria, paltonul și servieta în mînă. Ce bărbat atrăgător, prezentabil și simpatic! Isabel resimți subit un sentiment de triumf:

și-a redobîndit soțul de la rivala ei. I l-a luat înapoi pentru totdeauna.

«Bună ziua, Gerald» — îi spuse ea. El o privi, și expresia uimită a feței sale o răsplăti pentru toate eforturile și necazurile de peste zi.

«Isabel — spuse el. Nici nu te mai recunosc. Arăți excelent! Cu totul alt fel ca pînă acum».

«Asta e victoria — gîndi ea. Victoria mea». Îl sărută ușor pe obraz. «Îți fac un cocteil» — spuse ea. Din nou văzu uimirea întipărită pe fața lui. De mult, de mult nu s-au mai sărutat, nici n-au mai stat de vorbă, ca orice soț și soție. Nici măcar nu s-au certat.

Ea turnă gin și vermut în pahare, în care mai puse cîte două bucățele de gheață. În tot acest timp se gîndea cum de a putu să ajungă pînă acolo, cum de s-a produs această înstrăinare între ea și Gerald? Poate că datorită felului ei retras de a fi, a timidității ei, a retragerii în lumea propriului ei cerc, al gospodăriei și al prietenelor. Încă de pe vremea cînd era copil se știa o timidă. Cînd Gerald îi ceruse mîna, îi pierise graiul. A acceptat cererea, dar totdeauna își punea întrebarea dacă el a făcut-o din dragoste sau și-a dorit doar un socru influent pentru a face carieră.

«De ce nu-ți scoți pardesiul?» — îl întrebă ea uimită atunci cînd intră Gerald. Continua să țină servieta într-o mînă și un pachet de acte în cealaltă. În sfîrșit, lăsă jos servieta și luă în mînă paharul cu cocteil. «Nu iau masa de seară acasă» — spuse el, în timp ce își sorbea paharul.

O spaimă teribilă îi înclăță Isabellei gîtul. Mută, așteptă cuvintele ce aveau să vină.

«Mi pare rău că trebuie să-ți-o spun acum, Isabel — începu el cu o notă de milă în glas — dar m-am îndrăgostit de o altă femeie».

«Știu» — gîndi ea cu amărăciune, privirea continuînd să rămînă ațintită asupra lui.

El băgă actele la loc în servieta și o închise. «Înțai am avut intenția să te părăsesc abia peste două săptămîni, dar astăzi firma a hotărît să-mi dea o nouă sarcină și atunci am socotit că a sosit momentul să mă retrag».

Gerald o privi aproape cu dragoste: «Poate că e mai bine așa, în felul acesta nu ne rămîne timp pentru lacrimi sau reproșuri. Am luat măsuri să nu-ți lipsească nimic. Totul a fost aranjat cu un avocat. Eu sper că ai să-ți dai acordul pentru divorț, fără complicații».

Cum ea continua să tacă, el îi mai spuse: «Noi plecăm diseară cu avionul de ora zece».

«Asta s-o crezi tu» — gîndi ea cu ură. Dorea să fie acolo atunci cînd își va găsi iubita împușcată de un țîlhar, cum, fără îndoială, va crede poliția. Nici Gerald n-o va bănuși vreodată pe soția sa. Habar n-avea că ea știa de legătura lui cu Liz Farrell.

«Ei bine — spuse el pe un ton jenat — adio, Isabel». Buzele sale reci îi atinseră ușor obrazul.

Ea stătea dreptă ca un băț. Nu scoatea o vorbă. Iar el își luă pălăria gri de fetru, care-i dădea acea expresie distinsă.

«Îți voi scrie — adăugă el, bilbindu-se. De ce să nu rămînem prieteni?!»

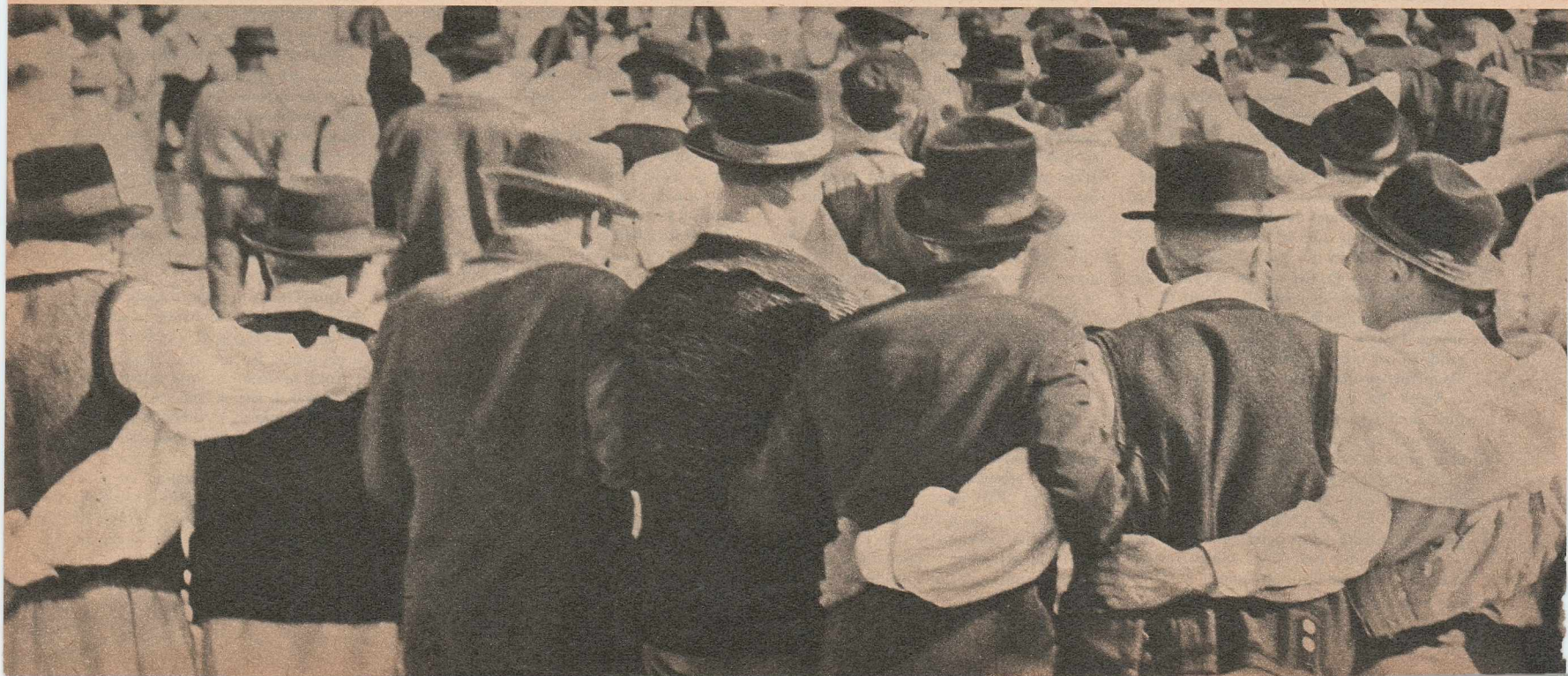
Isabel se lovi cu mîna peste gură ca să nu izbucnească într-un rîs isteric. Lui Gerald i se păru că Isabel încearcă să-și rețină lacrimile. Bolborosînd, rosti: «Te rog, nici o scenă acum, Isabel. Dacă ești cinstită cu tine însăși, știi doar că noi de mult nu mai ținem unul la celălalt. Ai să vezi după un timp cum o să-ți treacă».

Puse mîna pe clanță, dormi de a pleca cît mai repede. «Du-te numai — gîndi ea, reținîndu-și triumful. Oricum, ai să te întorci curînd».

Apoi Gerald se mai întoarse o dată spre dînsa și rosti, scuzîndu-se, cu fața roșie ca un licean îndrăgostit: «Trebuie să mă duc la aeroport, Joanne mă așteaptă».

Totul se învîrti în jurul Isabellei. Abia și-a mai putut da seama cînd s-a închis ușa după el și cum pașii săi se auzeau din ce în ce mai slab. Erau pașii care-l duceau în brațele lui Joanne.

Așadar Joanne era iubita lui și nu Liz. Miss Joanne de la cabina șapte, bruneta draguță și vioaie. Era coafeza care a discutat cu Liz Farrell în timp ce o coafa. Cu Liz, care era acum moartă!

căprioara borlovei

de Valentin HOSSU
Fotografii de Aurel MIHAILOPOL

«PĂSTRAȚI CEA MAI SCUPĂ CO-
MOARĂ CE NE-AU LĂSAT-O STRĂ-
MOȘII: AMINTIREA FAPTELOR DE
EROISM TRANSMISE DIN GURĂ ÎN
GURĂ SAU SCRISE DE MINȚI LU-
MINATE ȘI BRÎURILE BĂTRÎNEȘTI,
JUCATE CU MULTĂ MĂIESTRIE LA
HORE ȘI NUNȚI, FĂRĂ A LE ALTERA
SAU A ÎNLĂTURA CEA DIN IN-
TEGRITATEA LOR».

(Din cartea «Monografia Borlovei» de Nistor BOȘCAI)

Maria Tereza a poruncit să fie mutat satul de sub munte. Motivul exact nu-l cunoaște nimeni, dar se poate bănuși... Topoarele și furcile, sinețele, chiar arcul și săgețile erau folosite nu numai pentru apărarea turmelor sau urmărirea vînă-tului, ci și împotriva altor «călcători de hotare», cum zic baladele de prin părțile locului. Și românii se haiduceau. Li adăpostea codrul cel veșnic. Punctul de întâlnire era «Pietrele lui Scorila», adevărat cuib de vulturi, rămas din străbuni ca loc de taină și nesupunere...

Oamenii și-au părăsit vatra, în care săpături întâmplătoare au scos cioburi de ceramică dacă, și s-au așezat mai la vale cu 3 kilometri...

— Am venit în Borlova numai pentru un an, și în curînd se împlinesc patruzeci și unu — îmi spune învățătorul Nistor Boșcai, acum pensionar. Nu cazarma, în care predam concomitent unor copii din 3-4 clase diferite, m-a reținut, ci borlovenii înșiși, viața lor grea, portul și obiceiurile moștenite din tată-n fiu. Și anii au trecut...

În «ulița» principală, pietruită și cu trotuare, trei bubuituri ne întreruseră discuția. În ziua de 14 mai, cea mai importantă casă din comună era marcată printr-un steag. În ea locuiesc nașii Maria și Nistor Cristescu. Sarmale și țuică, zeci de străchini înflorate scoase din blidare numai pentru asemenea evenimente, și carafele pline ochi umplu zece mese lungi. Nunta începe la miezul zilei, cu închinări și strigături, cu veselie și înțepături... Aproape toate cele patru sute de familii ale satului își au aici reprezentanții; sînt îmbrăcați în costume țesute cu mare migală și dragoste pentru frumos, dovedind un simț artistic cu adevărat uimitor. La interferența unor zone etnografice diferite ca structură, borlovenii au topit în tipare proprii tot ce au văzut mai frumos la alții, pornind de la motivele străvechi, păstrate încă în lavițele bu-nicelor.

Altă pușcătură marchează sfîrșitul mesei. Cristescu, în tot timpul acesta

← Cu ochii la mireasă.

← Briul alaiului.

numai cu ochii pe steag, se urcă pe poartă, îl ia și... Nașul își angajează ca stegar un flăcău chipeș și descurcăreț, care să poată «lupta» cu oricine încercă să fure stindardul nunții și să-i pună în mină, în loc de steag, pirlăul, un trunchi de copac scobit. Mare rușine va fi pentru stegar să poarte în fruntea alaiului așa o podoabă...

L-au scos din casă pe mire — Nicolae Balaci; aici i se spune giune sau cinâr (dialectalul de la tînăr). Alaiul, cu mic și mare, pornește în căutarea urmei lăsate de căprioară. Căpitanul își conduce ceata cu multă iscusință. Dar iată: porțile sînt închise și niciăeri vreun zgomot. Bate în lemnul porții. O voce, de loc primitoare, îl muștră că strică

1 Sarmale cît... pumnul, în blide de lut.

2 La interferența unor zone etnografice diferite, borlovencele au creat o artă desăvîrșită.

3 Prima lui nuntă...

4 — Mi-s fercheș?

5 Cinstiți nuntași, poftiți, gustați!

6 E mult de-a-tunci...

liniștea. Atît. Doar nu a greșit? Nu! Cu umărul, zvirle poarta în lături. Căpitan și stegar, giverii (rudele și prietenii apropiați ai mirelui) urcă cele cîteva trepte ale tindei. Ușa, încuiată. Bat din nou. Într-un tîrziu sînt întrebați:

— Ce vreți?

— Urmărim o căprioară și urmele ne duc aici...

— Sîntem oboșiți, - deschideți! Ni-i sete!

Un om milos, sosit de undeva din fundul curții, le întinde vin și răchie. Dar nu se atinge nimeni de ele.

— Sîntem vinători vestiți, am cutre-

ierat munții în urmărirea unei căprioare care s-a adăpostit aici. Nu plecăm pînă n-om afla-o!

— Vă prinde noaptea în prag dacă nu răspundeți la trei întrebări...

Rînd pe rînd, întrebările-ghicitori primesc răspuns; e un duel în care se încrucișează filozofia proverbelor cu ascuțitul snoavei, glumele cu zicătorile. Cei din casă sînt mulțumiți. Muzica, ce tăcuse mîlc pînă atunci, izbucnește șu-voi, marcînd prima victorie. Oaspeții se așază la mese. Gazda aduce de-ale gurii. Carafele trec din mînă-n mînă, într-o tăcere desăvîrșită. Așteptarea-i

grea și de o parte și de alta. Gazda,

cu ochii la... câștile goale, întreabă:

— Ei bine, ce vrei de la mine?

— Căprioara; că aici s-o ascuns.

Acum toți vorbesc: unii argumentează, alții neagă, fiecare spune cite ceva în favoarea uneia din părți.

— Bine — zice gazda. Iată ce a intrat aici! — și aduce un ied negru, îmbrăbodit ca o bătrână trecută de 80 de ani.

— Nouă ne trebuie o căprioară cu două picioare; și să nu zbiere așa...

— Bine — zice iar gazda, și vine în brațe cu *Ileana Ursulescu*, un boboc de copil ce de-abia a împlinit doi ani.

Zice căpitanul:

— Îi tare faină, dar nu-i decît pui de căprioară; deie Domnul s-o urmărim și pe ea peste 20 de ani! Uite, s-o recunoaștem, îi dăm de pe acum niște bani. Și toți vinătorii pun în minuța fetei bani sunători, pe care-i va păstra pînă la nunta ei. Mirele scoate atunci din «chimiri» o fotografie și o întinde viitoarei soacre: «Asta-i căprioara, frumoasă și înaltă, și harnică» și așa și pe dincolo...

— Da! Da! Da! Asta-i.

Încet, cu capul plecat, intimidată și îmbujorată, *Aurelia Cocie* este adusă la masa nuntașilor. Cinărul, cu o mișcare fulgerătoare, aruncă spre ea *sovonul*, un fel de arcan, de fapt un ștergar-eșarfă frumos țesut. Căprioara se fește și toată lumea rămîne consternată; iar va scăpa? Încă o încercare; același rezultat... A treia oară *sovonul* se prinde după gîtul miresei, care pășește peste masa ce-i despărțea pînă atunci pe tinerii însurați.

«Și-n vreme cît s-au cununat/ S-a-ntins poporul adunat/ Să joace-n drum după tilinci,/ Feciori la zece fete cinci/ Cu zdrăngăneii la opinci,/ Ca-n port de sat».

Nuntașii joacă ardeleana și «jocul de doi», brîul bătrînilor și *poșovoaița* pe-un picior și pe două, hora bănățeană și brîul *borlovenilor*, după datini strămoșești, cu tot ce are mai curat și mai frumos tradiția noastră, transmisă din generație-n generație, consemnată ieri de poeți, azi de reporteri și fotografi... Și tinerii o duc mai departe: i-ați văzut la «Dialog»? Pe *Zaharia Munteanu*, *Maria I. Jigoria*, *Maria Baldoni*, *Maria Cristescu*? Ați auzit-o doinind pe eleva din clasa a VI-a *Florea Dragomir*? Toți au fost sau sînt elevii învățătorului *Nistor Boșcai* — care deschide «*Monografia Borlovei*», pregătită pentru tipar, cu motoul reprodus la începutul reportajului — și ai profesorului *Nicolae Cocie*, directorul școlii generale din comună. Și pe el l-ați văzut la televizor: juca «*kursa*», în tabloul final al «*Dialogului*». A învățat dansurile de la bătrîni satului, acum îi învață pe elevi și le face cunoscute țării întregi, prin intermediul atîtor manifestări culturale menite să demonstreze vitalitatea și frumusețea artei noastre populare.

Pe melegurile *borlovene* se joacă «*hora dacilor*», cîstindu-se o artă de pe vremea lui *Scorilo*, tatăl lui *Decebal*: «*Pe Muntele Mic/ Gioacă un voinic/ Un mare împărat/ Scorila l-o chemat/ Venit cu dacia lui/ Pe coama muncelui/ Ca să vadă-n depărtare/ Ale Daciei hotare*».

Și nunta a continuat la mire pînă a treia zi în zori.

«*Vînătoarea*», notă inedită în viața satului, s-a transformat într-o manifestare cultural-tradițională colectivă. Dincolo de valoarea ei artistică, nunta de la *Borlova* vorbește — într-un limbaj specific — despre istoria acestor meleguri. «*Vînătorii*» de azi sînt urmașii *haiducilor* din pădurile *Muntelui Mic*, nevoiți de multe ori să sfărîme barierele sociale care-i separau de alesele inimilor. Dacă desfășurarea epică a nunții la care am asistat are corespondențe și în alte părți ale *Banatului* și *Transilvaniei*, unele dansuri specifice acestei zone, și în special «*hora dacilor*» (ce se mai joacă într-o singură ocazie, la *negee* — rugă, sărbătoare populară de toamnă, după culesul recoltelor), vorbesc despre un trecut foarte îndepărtat... *Borlova-i* destul de aproape de *Sarmizegetusa*...

Încotro privim?

Vorbeam săptămîna trecută despre unele întâlniri mijlocite de televiziune, despre emoția plăcută și uneori indiferența cu care reacționăm la o revvedere peste ani sau la o primă luare de contact cu stelele de diverse mărimi ale vieții artistice de la noi și de aiurea. Nu trece săptămîna fără asemenea binevenite experiențe afective. Tot ceea ce putem cere televiziunii în această privință este să persevereze, să-și lărgească mereu aria de investigație și, prin «Memoria peliculei» sau prin retransmiterea ultimului concurs de vioară de la Paris, prin evocarea unor înaintași celebri ai scenei noastre sau prin lansarea curajoasă a unor debutanți înzestrați (numai să fie *realmente* înzestrați), să contribuie la cunoașterea tuturor celor ce merită să fie cunoscuți.

Dar micul ecran este mai mult decît scena pe care se perindă o continuă paradă a vedetelor. Incomparabil mai importante sînt alte întâlniri pe care ni le prilejuiește: întîlnirile cu civilizații și culturi din trecut și de astăzi. Incursiunile în istoria universală depind în bună măsură de peliculele pe care televiziunea izbutește să și le procure. Regretăm, desigur, că unele dintre ele nu au fost valorificate pe deplin, că ineditul imaginilor, senzația pătrunderii indiscrete în tainele unor lumi vechi au fost uneori prost servite de pedanteria prezentării. Nu ajunge să fii specialist în istorie pentru a insufla profanilor interes, pasiune față de ceea ce a fost cîndva. Puțini istorici au, ca Nicolae Iorga, darul de a evoca fascinant trecutul. De aceea poate că, pentru a evita impresia de uscăciune, pentru a nu micșora artificial numărul celor ce urmăresc anumite pelicule de o certă valoare documentară, ar fi preferabil ca prezentarea lor să fie încredințată unor oameni cu vocație de popularizatori ai istoriei (scriitori, publiciști etc.). Să ne amintim că admirabilul film despre istoria Luvrului a avut un asemenea succes (a fost de altfel transmis în mod pe deplin justificat de două ori) și pentru că era însoțit de un comentariu atît de frumos, de sugestiv, de atrăgător.

Deficiențele textelor însoțitoare nu sînt însă o regulă generală. În linii mari, se poate vorbi de succesul capitoului evocărilor istorice. În ceea ce privește viziunea asupra lumii contemporane lucrurile sînt ceva mai complicate. Astăzi pe glob coexistă minuni aproape neverosimile ale tehnicii moderne, cu rămășițe înspăimîntător de triste ale epocii de piatră. Toate societățile umane, toate țările au caracteristici originale, inimitabile, alături de trăsături comune cu celelalte societăți aflate pe o treaptă apropiată de dezvoltare. Ce imagine ne oferă televiziunea despre viața pe pămînt în zilele noastre? Firește, o imagine multilaterală, cu lumini și umbre, cu aspecte care te umplu de o profundă disperare și cu altele generatoare de speranțe nelimitate. Pentru veridicitate, pentru realismul tabloului de ansamblu, toate trebuie să-și aibă locul lor. Problema este însă pe ce cade accentul, cum se face dozarea. Nu cumva, de dragul exotismului (sau pentru că televiziunea are la îndemînă mai multe pelicule de acest gen), ni se oferă exagerat de multe secvențe luate parcă din «Mondo canes», adică dintr-un film construit pentru a demonstra mizeria condiției umane? Cineaștii care realizează cu mari dificultăți documentare despre viața triburilor foarte înapoiate merită numai elogii. Dar includerea acestor filme în programele televiziunii trebuie făcută cu măsură. Nu ele sînt oglinda a ceea ce are specific secolul XX, nu în ele putem detecta germenii viitorului. Pentru un echilibru judicios, aceste pelicule ar trebui să reprezinte un procent infim între documentarele care ne aduc lumea cea mare și felurită în casele noastre. Am prefera să vedem mai cu de-amănuntul ce soluții preconizează arhitecții care au pregătit Expo'67 pentru locuințele viitorului sau ce realizări deosebite ale tehnicii aviatice și cosmice au fost expuse la recentul Salon internațional de la Paris. Televiziunea se străduiește să contribuie la perfecționarea organizării producției în întreprinderi. N-ar fi oare util să prezinte demonstrativ filme făcute în mari unități industriale, organizate după principii științifice? Cînd sînt trimiși peste hotare, reporterii televiziunii sînt preocupați în special de realizarea unor pelicule cu pronunțat caracter turistic, urmînd a constitui ulterior substanța emisiunilor «Teleglob». Continuînd să prindă în obiectivele lor tot ceea ce e frumos sau ciudat pe meleagurile pe care le vizitează, ei ar putea face și ceva mai mult: să surprindă aspecte care pot servi drept subiect de reflecție pentru cei ce caută soluții mai eficiente într-un domeniu sau altul de activitate.

Mijlocindu-ne întîlniri cu tot ceea ce este inteligent, ingenios, avansat în civilizația contemporană, televiziunea ar juca un inegalabil rol stimulator pentru propria noastră imaginație și aplicație spre înfăptuire.

Felicia ANTIP

La începutul lunii mai 1935, colonelul Moravec, șeful serviciului secret cehoslovac, a primit o scrisoare neobișnuită. «Venii personal la 16 mai între orele două și trei la gara Vejrty — scria autorul epistolei ciudate. Vi se vor transmite, bineînțeles contra plată, informații cu privire la activitatea anticehoslovacă a serviciului de spionaj și a forțelor armate germane».

Moravec, după o matură chibzuință, se duse la întîlnire. În fața gării fu întîmpinat de un necunoscut care îi înmîna, fără înconjur, un plic. «Studiați, domnule colonel, cele cuprinse înăuntru — a spus necunoscutul. Dacă informațiile mele vă interesează, reveniți peste două săptămîni. Eu vă voi oferi textul complet, iar dumneavoastră imi veți da pentru el zece mii de coroane».

Analiza textului dovedind că într-adevăr era vorba de informații extrem de prețioase, Moravec s-a dus din nou la întîlnire și în anii care au urmat a ținut personal legătura cu acest misterios și prețios agent dublu. Informațiile proveneau de fapt de la statul major al spionajului armatei germane, pentru că agentul lui Moravec nu era altul decît Paul Thümmel..., șeful Abwehrului pentru Cehoslovacia, Austria și Balcani. Informa-

misiunea de a organiza apărarea împotriva «Răsăritului», adică a Uniunii Sovietice. Proclamînd sloganul «împăcare cu Hitler cu orice preț», ei nu ascultau nici avertismentele din ce în ce mai energice ale unor oameni politici ca Winston Churchill, Anthony Eden, Duff Cooper sau Robert Vansittart și refuzau să dea ascultare glasului propriilor lor diplomați din unele capitale europene. Aceasta este și cauza pentru care datele culese de serviciile secrete ale Angliei și Franței ajungeau atît de des în «cimitirul informațiilor».

Cu ajutorul organelor de informații ale Ministerului de Externe britanic, Vansittart a raportat spionajului maritim că germanii, călcînd în picioare acordul naval anglo-german din 1935, construiesc un mare număr de submarine. Dar serviciul secret al marinei, care avea de fapt obligația să obțină aceste date — în atmosfera generală de nepăsare ce domnea atunci față de informațiile privind Germania — le-a pus pur și simplu la dosar...

Chamberlain a creat un organ propriu de informații, condus de omul său de încredere, Horace John Wilson, cunoscut pentru simpatiile sale față de Germania. Wilson

PAGINI DIN ISTORIA SPIONAJULUI (XV)

cimitirul informațiilor

țiile furnizate de el cuprindeau la început relatări referitoare la rolul «coloanei a cincea» naziste din Cehoslovacia, apoi se refereau la planurile lui Hitler privind acapararea Austriei și a Cehoslovaciei. Colonelul Moravec a transmis spionajului englez datele primite, iar acestea au ajuns la... «cimitirul informațiilor».

DEDESUBTURILE UNEI AVANSĂRI

Era epoca politicii de conciliere față de Hitler. În fruntea «conciliatorilor» se afla Neville Chamberlain, care în luna mai 1937 devenise primul ministru al Angliei.

Chamberlain și oamenii săi considerau că inamicul lor numărul 1 în Europa era comunismul. Răul se afla la Răsărit — considerau ei. Angliei și Germaniei le revenea

a redus sensibil eficiența activității de spionaj, iar Chamberlain ignora în mod ostentativ informațiile altor servicii secrete.

În ianuarie 1938 ministrul de externe, Eden, i-a comunicat lui Chamberlain că invadarea Austriei de către Hitler este iminentă. A avut loc o discuție aprinsă în urma căreia Eden a demisionat, iar Vansittart a fost «avansat» într-un post care însemna în realitate îndepărtarea sa din activitatea de informare. Deoarece însă după această «avansare» toți conducătorii serviciilor secrete și-au dat demisia, Chamberlain a fost silit să-l lase pe Vansittart la conducerea serviciului de informații din Ministerul de Externe, continuînd însă să ignoreze orice raport referitor la activitatea agresivă a lui Hitler.

Așa au ajuns în același «cimitir al informa-

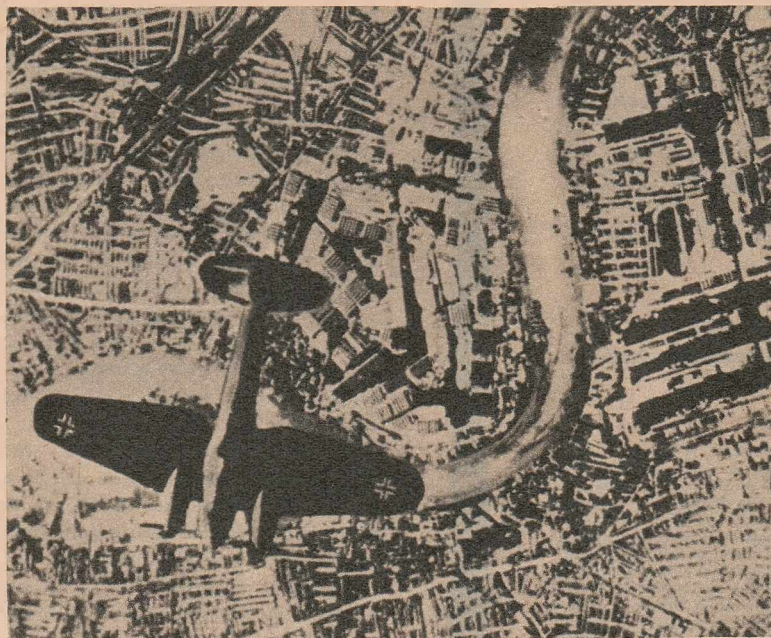
țiilor» nu numai rapoartele privind pregătirea Anschlussului și înarmarea Germaniei, dar chiar și semnalul de alarmă lansat de agentul britanic Bernard Newmann, care a descoperit niște construcții misterioase pe malul Mării Baltice, în fața insulei Rügen. Și cu toate că Newmann vorbea limpede de «experiențe speciale care privesc construirea de rachete militare», raportul său a ajuns și el... la dosar.

MICROFOANE ÎN CAMERA LORDULUI

În vara anului 1938 lordul Runciman, un partizan al concilierii cu Hitler, a plecat în Cehoslovacia. Această călătorie a fost pusă la cale de Chamberlain și Wilson în cel mai mare secret: nici Franța — aliata Angliei — nu a fost înștiințată. Însuși Vansittart a aflat despre acest plan doar cu câteva zile înaintea plecării lui Runciman.

Vansittart și prietenii săi știau foarte bine că Runciman primise sarcina să facă presiuni asupra conducătorilor Cehoslovaciei ca să accepte revendicările lui Hitler. Știau de asemenea că, de fapt, condițiile dictate de Hitler vor fi în directă dependență de infor-

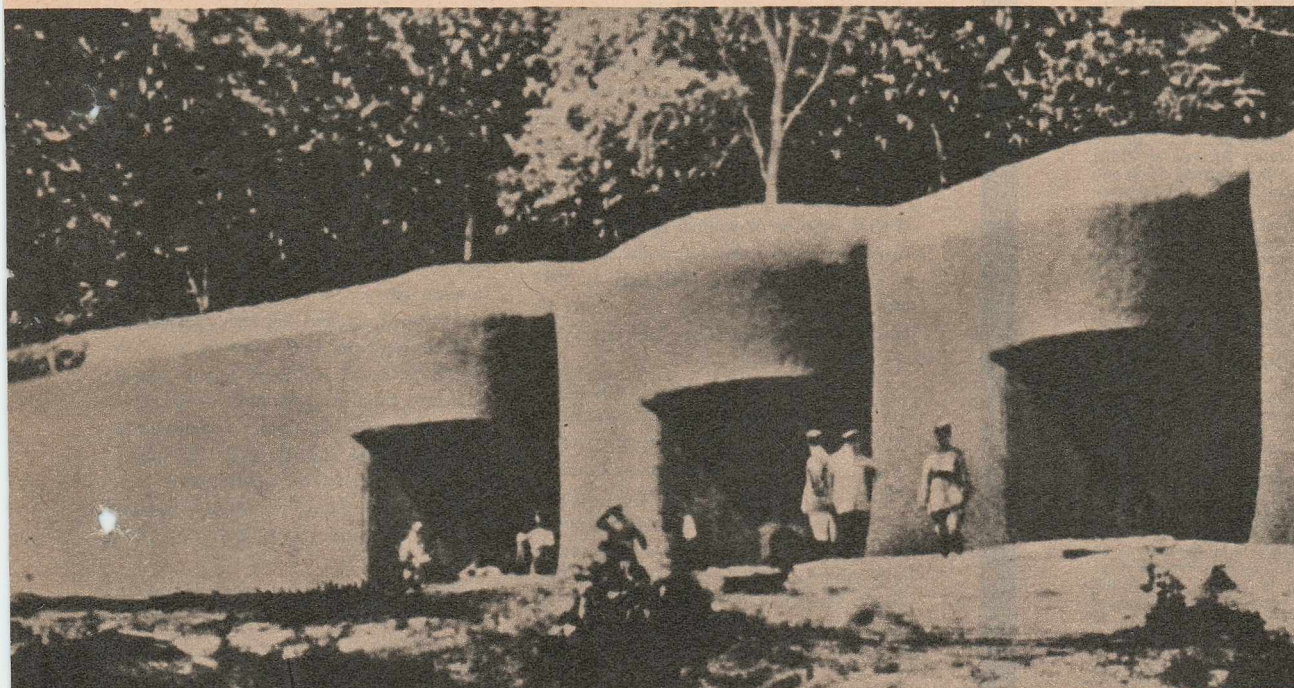
Avioanele companiei germane «Lufthansa» făceau regulat zboruri de spionaj deasupra Angliei fără să fie stingherite de autoritățile britanice. Aceste incursiuni traseu drumurile viitoare ale bombardierelor Heinkel. În fotografie: bombardarea Londrei, în 1940, în plină zi.

naștă a fost organizația germanilor de peste hotare (AO). Înființată încă în 1881 sub denumirea de «Asociația teutonilor din străinătate», ea a fost activizată, întărită și subvenționată gras de Hitler. AO era condusă din Berlin de către gauleiterul Bohle și își crease ramificații peste tot, în toate țările unde trăiau germani sau persoane de origine germană, al căror număr se ridica la aproximativ 30 000 000!

Procesul de la New York a dovedit că «Uniunea germano-americană» nu era nicidecum o asociație culturală, așa cum se pretindea, ci un aparat de spionaj cu peste 300 000 membri. În același timp naziștii au creat o «coloană a cincea» și în țările latino-americane. În Argentina trăiau 80 000 persoane de origine germană, dintre care 50 000 păstraseră chiar cetățenia țării de baștină. Din cei 600 000 germani din Brazilia, 150 000 făceau parte din AO, care înființase filiale și în Mexic, Chile, Paraguay, Uruguay.

Publicului american i s-au părut la început fanteziste amănuntele dezvăluite la procesul de la New York. Așa, de pildă, s-a arătat că Germania hitleristă (care, după cum afirma propaganda lui Goebbels, era săracă și avea

Faimosul «Deuxième Bureau» era relativ bine informat despre planurile de război ale hitleriștilor, dar sesizările sale nu erau luate în seamă de «șefii cei mari». Aceștia aveau calculele lor politice și... linia Maginot. Dar și unele și cealaltă s-au prăbușit... (fotografia din stînga). «Conciliatorii», care dețineau frînele puterii în Anglia în perioada Münchenului, ignorau în mod voit informațiile obținute de «Intelligence Service» privitoare la pregătirile de război ale Germaniei. Ei preferau să meargă... la vînătoare cu căpeteniile hitleriste (în fotografia din dreapta, ministrul de externe Von Ribbentrop) pe moșia ladyei Astor.

mațiile pe care le va primi Berlinul despre limitele spiritului de conciliere al lui Chamberlain.

Vansittart luă unele măsuri de apărare, înconjurînd pe membrii delegației Runciman de un grup numeros de agenți. Chamberlain însă — pe care francezii îl porecliseră «Monsieur J'aime Berlin» (Domnul Iubesc Berlinul), ca urmare a poziției sale prohitleriste — redusese lista la jumătate... În felul acesta oamenii lui Vansittart au rămas în minoritate în Praga plină cu spioni germani. Printre aceștia din urmă se aflau doi specialiști care se îndeletniceau cu instalarea de microfoane pentru ascultarea convorbirilor telefonice și radiofonice. Unul din ei călătorea cu pașaport britanic și locuia în același hotel cu lordul Runciman, pentru că administrația îl considera agent... englez.

Oamenii lui Vansittart au reușit însă să-l îndepărteze și să demonteze microfoanele din camera lordului Runciman.

Un semnal de alarmă asupra primejdiei «spionajului total» nazist a fost dat la 18 octombrie 1938, cînd s-a deschis procesul unor spioni hitleriști la New York. Aici, opinia publică americană a auzit pentru prima oară despre SD, Abwehr, Gestapo. În cursul procesului au ieșit la iveală cifre și fapte cu totul noi, care păreau neverosimile. Și în Statele Unite a început să se vorbească cu acest prilej de «coloana a cincea» nazistă...

COLOANA A CINCEA ÎN ACȚIUNE

«Voi sînteți avanposturile noastre. Voi trebuie să pregătiți terenul pentru atacul

cel mare. Considerați-vă mobilizați!» Aceste cuvinte au fost pronunțate de Hitler în primăvara anului 1934 la Berlin, cu prilejul congresului germanilor de peste hotare.

Caracteristica spionajului hitlerist consta în faptul că el nu era îndreptat numai spre obținerea de informații, ci și în direcția slăbirii forțelor interne ale inamicului încă înaintea începerii operațiunilor militare. În acest scop naziștii au creat așa-numita «a cincea coloană» într-o serie de țări. Care este originea acestei denumiri? În timpul războiului civil din Spania (1936-1939) armata fascistă se îndrepta spre Madrid în patru coloane. Conducătorii militari considerau că agentura de spioni și sabotori care lucra pentru ei în capitala spaniolă era «coloana a cincea» a armatei fasciste.

Cea mai puternică «coloană a cincea»

nevoie de «spațiu vital» pentru a putea trăi) trimitea anual numai «Bibliotecii de informații germane» din S.U.A. o jumătate de milion de dolari, exclusiv în scopuri de spionaj.

Agentura hitleristă de spionaj din S.U.A. nu opera numai prin intermediul americanilor de origine germană. Naziștii găseau sprijin și la diferitele organizații reacționare care aveau oamenii lor în Congres și se bucurau de sprijinul anumitor cercuri ale marelui business, căutînd să convingă opinia publică americană că Statele Unite nu trebuie să sprijine coaliția antihitleristă.

Am dat mai multe amănunte — și totuși atît de puține! — în legătură cu activitatea de spionaj și de dezbinare internă dusă de

(Continuare în pag. 16)

memento cinema

● **Șapte băieți și o strengărită.** (Nu este totuși mult prea liberă traducerea lui «sept hommes» prin, «șapte băieți», având în vedere că în distribuție se află vreo doi «băieți» ceva mai tomatnici — Jean Marais și Sidney Chaplin?) Bernard Borderie, meșteșugar al filmelor mai mult sau mai puțin palpitate, cochetează cam nedebaci cu aventura, la adresa căreia trimite vreo două-trei săgeți parfumate. În intenție erau ele mai multe, dar s-au rătăcit pe drum. «Băieții»: Jean Marais, Sidney Chaplin, Florin Piarsic, Guy Bedos, Jean Lorin Florescu, Șerban Cantacuzino, Serge Ayala. «Strengărită» — Marilù Tolo. Filmul este o coproducție româno-franceză. Regizor din partea română — Pitt Popescu.

● **Ierburii amare.** Un regizor despre care se vorbește în cinematografia iugoslavă, Zika Mitrovici, ni se înfățișează cu un film nesemnificativ, din păcate. Tensiunea posibilă a povestirii (coșmarul unei femei, victimă a fascismului) este ratată, credem noi, din pricina neștiinței de a alege unele investigații psihologice. În rolurile principale, doi actori de mare talent: cunoscuta Irene Păpas («E-lectra»), «Zorba grecul» și mai puțin cunoscutul (pentru publicul nostru) Daniel Gelin.

● **Cu prilejul expoziției «Italia produce».** Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în colaborare cu D.R.C.D.F. au organizat la sfârșitul săptămânii trecute o gală a filmului italian, în cadrul căreia a fost prezentat «Eu, eu... și ceilalți», realizat de Alessandro Blasetti, veteran al cinematografului din țara sa. Spirituală și fchiuire a egoismului de toate zilele, filmul înscrie pe generic nume răsunătoare: Walter Chiari, Gina Lollobrigida, Silvana Mangano, Marcello Mastroianni, Vittorio de Sica, Nino Manfredi, Sylva Koscina.

● **Din producția recentă a documentariștilor noștri** ne e greu să recomandăm un film în mod cu totul și cu totul special. Mai toate sînt greoaie («Aluminium», «O uzină de lapte»). O excepție — **Jucării**, al lui Gabriel Barta: are haz, grație și foarte multă dreptate în ceea ce spune.

plastică

● **Retrospectiva Al. Phoebus.** Cu o activitate prodigioasă pînă în ultimii ani ai vieții, Phoebus a fost, pe nedrept, aproape uitat în ultimul timp. Actuala retrospectivă de la Muzeul de artă repune în circulația valorilor artistice lucrările acestui pictor care amintesc — mai ales prin cele din prima perioadă — afinități de viziune și corespondențe spirituale cu Gromaire («Adam și Eva» — 1929, «Muncitor» — 1931 etc.). Dar Phoebus este în același timp și pictorul Bucureștiului pitoresc, după cum atestă multe din lucrările expuse, dintre care citeva de o mare frumusețe («Iarnă», «Motiv vechi bucureștean», «Turnul Bărbăției») și al universului rural pe care l-a transpus pe pinze cu sensibilitate dar și cu vigoare cromatică.

● **G. Tomaziu — pictură.** Peisajele sau interioarele, florile sau portretele, toate, în egală măsură, atestă în primul rînd o laborioasă preocupare pentru misterele culorii și potențele ei afective. De aici, o muzicalitate care străbate ca un flux toate aceste pinze în care se celebrează tainele bucurii ale anotimpului («Primăvara», «Vara», «Toamna», «Iarnă») în ipostaze cromatice sau natura pur și simplu percepută acut, aproape imaginar, așa cum retina și-o amintește. Tot din incantații cromatice se nasc cele citeva portrete («Amedeu», «Portretul colecționarului T.P.» etc.) și puținele flori, dintre care cele «Cinci anemone» sînt remarcabile. Tomaziu aspiră spre formele pure ale culorii și adesea se adîncește în meandrele abstractului, descoperind metafora — acest joc tainic al creatorului — și în metaforă înțelesul cristalin al lucrurilor și ideilor pe care (pentru a ni le face înțelese) le numește pur: «Afe» sau «Noapte», «Pleură» sau «Modulație», «Spaimă» sau «Taină»; dar aceste nume nu luminează totuși taina care le cuprind. O expoziție pe care o recomandăm (Sala Dalles).

● **Hedy Löfler: «Lumina și culoarea litoralului»** — Editura Meridiane. Prin vizorul aparatului de fotografiat al lui Hedy Löfler marea își arată înfățișările calme, solitare, jocurile cromatice ale soarelui și apei, poezia mereu nostalgică a unui apus de soare vegheat de bărci pescărești ori zborul unui pescăruș singular, iar nisipurile păstrează,

credințioase, urmele pașilor ce le-au răcolit. E o meditație gravă, de o poezie conținută dar fără umbră de tristețe, pe care o trezește parcă însuși chipul de piatră al marelui exilat de la Pontul Euxin, Ovidiu. Apoi, dintr-o dată, petele de culoare ale umbrelor solare punctează litoralul, siluetele în contre-jour ale unei perechi de îndrăgostiți animează peisajul matinal, geometriile arhitecturii moderne irump pretucindeni, triumfătoare, o dată cu viața ce inundă plaja. Albumul de artă al lui Hedy Löfler are și unele imagini văzute, știute, de serviciu, dintre care două aparținînd — spre marea noastră uimire — unor alți autori. Dacă ar fi fost și apărit în condiții tipografice corespunzătoare albumul «Lumina și culoarea litoralului» ar fi putut constitui realmente un eveniment.

teatru

● **Kean (Edmund) 1787-1833** — figură semilegendară a teatrului englez, adus pe scenă mai întîi de Dumas, ca erou al unei răsunătoare melodrame — a reapărut în teatrul modern în 1954. În viziunea lui Sartre, căpătînd un oarecare plus de suflu tragic. Teatrul «Lucia Sturdza-Bulandra» și-a împlinit și el datorită față de gen, montînd în finalul stagiunii piesa lui Sartre. Regia lui Dinu Negreanu a căutat, ca și decorul, o soluție de compromis între o transcriere realistă și o viziune de ușoară pesimifare, într-un amalgam destul de neomogen. Septimiu Sever și-a încercat forțele cu un rol de mare suflu, luminîndu-l mai ales în direcția patosului și avîntului romantic violent. Mai joacă Rodica Suciu, Gina Petrini, Gh. Ghițulescu, D. Onofrei etc.

● **Sfîntul Mitică Blajinu** la București, în interpretarea Teatrului de stat din Pitești. Spectacol modest, fără fanfante. Notabili: Ion Foța, Marin Alexandrescu, Ileana Foța.

● **Teatrul Național din București** a prezentat săptămîna aceasta, în turneu la Cluj, spectacolele «Răzvan și Vidra și Castiliana». Am fi dorit să fim și noi, bucureștenii, gazdele Teatrului Național din Cluj!

● **Nora** de Ibsen la Teatrul de stat din Arad, marcînd debutul studentului în regie Ivan Helmer. Spectacolul e inegal ca valori, lipsit de unitate, neexpresiv și mai ales lipsit de... cineretea care ar fi trebuit să fie firească debutantului. Olimpia Didilescu (Nora) și-a marcat doar rolul, alături de Victor Ionescu, Iulian Copacea, două schițe de personaje nefinisate. Remarcabil C. Adamovici în doctorul Rank. Scenografia: S. Frenșiu.

● **Stagiunea estivală e... veselă fără de voie.** Cerem scuze pentru titlurile de spectacole anunțate de noi și date de diverse foruri ca sigure, pentru ca apoi să fie contramandate tot de ele, fără explicații. Noroc de ploaie. Acordă circumstanțe atenuante!

● **Nu va fi război în Troia!**, celebra piesă poetic-sacrală a lui Giraudoux, cu acute rezonanțe contemporane, a văzut lumina rampei la Teatrul de stat din Constanța în regia lui Ion Maximilian. Scenografia: Elena Forșu. Notabili, în principalele roluri, Daniela Anencov și Romeo Stanciugel.

● **Succes la Teatrul «Olympia» din Paris**, unde se află un colectiv al Teatrului «C. Tănase». Alături de Mircea Crișan mai apar: Stela Popescu, Constantin Drăghici, Lucky Marinescu, Trio Caban. Fărămiță Lambu, Mariana Bădoiu, cuplul Anton și Romică, un grup de baletrini avînd ca soliști pe Nela Stoescu, Sandi Pătrașcu, Beatrice Apostolescu. Coregrafia e semnată de Oleg Danovski, Sandu Fayer și N. Sever, iar conducerea muzicală aparține lui Gelu Solomonescu, care dirijează orchestra de jazz a teatrului. La București ne-a rămas în schimb ce... n-a văzut Parisul!

coperta noastră

Pe litoral.

Fotografie de
Sandu MENDREA

(Urmare din pag. 15)

«coloana a cincea» din America pentru că, cu mici diferențe, ele caracterizează metodele folosite de hitleriști și în alte țări.

GOEBBELS A FOST DE ALTĂ PĂRERE...

Goebbels nu se mulțumea cu informațiile culese de milioanele de colaboratori ai AO și altor organizații similare. El era de părere că doi agenți profesioniști, cu sarcini concrete, pot obține mai mult decît sute de agenți «amatori» ai lui Bohle. Dar diferența dintre spionajul de tip Goebbels și cel individual, «clasic», consta în aceea că agenții lui Goebbels erau lipsiți de orice inițiativă. Ei trebuiau să joace rolurile pe care le concepușe secția de spionaj a Ministerului Propagandei.

De altfel nici amiralul Canaris, șeful Abwehrului, nu dorea să aibă agenți cu prea multă personalitate. Canaris era de părere că un agent inteligent și cu inițiativă proprie poate deveni un rival periculos. Din această cauză serviciile secrete ale Reichului nu au numărat printre oamenii lor decît puține nume celebre.

Dar să revenim la Goebbels. El trimitea în străinătate expediții cinematografice foarte costisitoare. Astfel, un grup de cinești care trebuia să turneze filmul «Robinson Crusoe» a petrecut cîteva luni pe o insulă în apropierea litoralului chilian. Această insulă nu se distingea numai prin frumusețea sa, ci și printr-o mare însemnătate strategică... Inutil să adăugăm că filmul nu a apărut niciodată pe ecranele cinematografelor.

Un alt fapt: Goebbels nu trimitea niciodată în misiune de spionaj agenți deghizați în ziariști, pentru simplul motiv că folosea în acest scop... gazetari adevărați. În 1937 numai la Londra lucrau peste o sută de corespondenți germani care nu erau străini de spionajul nazist.

Veneau apoi turiștii... Începînd din 1936, mii și zeci de mii de «turiști» germani au invadat țările vecine cu Germania. Acești spioni, deghizați în ingineri, tehnicieni, comercianți, aveau în valizele lor aparate fotografice perfecționate, binoculi puternice, aparate de emisiune. Ei călătoreau prin Austria și Cehoslovacia, Polonia și Țările Scandinave, cîtreierau Balcanii. Acești «turiști» treceau dintr-o țară în alta, pregătînd provocări, sabotaje, agresiunea, invazia.

Scotland Yard a semnalat marea număr de avioane de curse ale companiei germane «Lufthansa» care aterizau pe aerodromul Croydon. Aceste avioane seoseau independent de starea vremii și-și făceau cursele chiar dacă nu aveau pe bord decît unul sau doi pasageri! Englezii au observat că, pentru a ajunge la Croydon, avioanele alegeau trasee cu ocoluri cu totul neobișnuite. Era limpede că era vorba de zboruri de spionaj. Rapoartele referitoare la această chestiune rămîneau însă necitite pe biroul lui Chamberlain.

După multe insistențe Scotland Yard l-a silit pe primul ministru să discute problema cu ambasadorul german, care a dat «asigurări» că asemenea cazuri nu se vor mai repeta. Și totuși zborurile au continuat! Scotland Yard a trimis noi rapoarte, dar premierul englez nu a mai luat alte măsuri.

Chamberlain nu a reacționat nici măcar cînd serviciile de spionaj au semnalat, prin 1937, pătrunderea spionilor germani în India. Această țară imensă, frumoasă și bogată, pe atunci cea mai însemnată colonie a Marii Britanii, a fost literalmente invadată de turiști, misionari, ziariști și oameni de afaceri germani. Ei au organizat și aici o

«coloană a cincea» printre germanii locuind în India, au editat un ziar intitulat «Der Deutsche in Indien» (Germanul în India) și au cumpărat un mare număr de publicații indiene care făceau o deșănțată propagandă nazistă. Emigranții germani antifasciști erau urmăriți de agenții Gestapoului cu sediul la Bombay.

Nepăsarea «conciliatorilor» față de doveziile viitoare agresiunii naziste și nonsensul politicului de împăcare cu orice preț cu Hitler au reieșit poate și mai limpede din relatarea ce urmează.

«COMLOTUL GENERALILOR»

Personajele principale sînt următoarele: generalul Beck, șeful statului major al forțelor terestre, generalul Halder, succesorul acestuia, generalul von Witzleben, amiralul Canaris, șeful Abwehrului, și ofițerii săi superiori, generalul Thomas și colonelul Oster, Karl Goerdeler, om de afaceri german și agent englez, H.B. Gisevius, agent dublu care, făcînd parte din Abwehr, fusese și spion englez. Anul acțiunii: 1938.

Începutul lui august. Generalul Beck i-a raportat atunci lui Hitler: «Germania nu este pregătită să lupte pe două fronturi. Să aminăm rezolvarea prin forță a problemei cheie pînă cînd premisele militare se vor schimba radical». Raportul său fiind respins, Beck demisionează. (Nu era vorba deci de îndoiele față de justetea planurilor agresive ale lui Hitler, ci față de justetea alegerii momentului pentru a traduce în viață aceste planuri războinice.)

25 august. Grupul Beck-Goerdeler — numit și «opozitia de salon» — trimite prin Abwehr o scrisoare secretă lui Theo Kordt, consilier la ambasada germană din Londra, participant la complotul pe care acest grup îl pregătea împotriva lui Hitler.

27 septembrie. H.B. Gisevius scrie (în memoriile sale): «Ultimul nostru curier a plecat la Londra cu avionul. Am avertizat guvernul englez că Hitler intenționează să ocupe toată Cehoslovacia, nu numai regiunea sudetă». (Aceste informații, care proveneau de la marele stat major al Reichswehrului, au ajuns și ele la «cimitirul informațiilor»!)

28 septembrie. Despre evenimentele din această zi generalul Halder, audiat ca martor în procesul de la Nürnberg, avea să declare cîteva ani mai tîrziu: «Ne găseam adunați în locuința mea. Comandantul garnizoanei din Berlin (generalul Witzleben — n.a.) declarase că a doua zi va mobiliza trupele sale și-l va aresta pe Hitler. Adunarea era în toi, cînd radioul difuza vestea că Chamberlain îi ceruse lui Hitler o întîlnire și că și luase avionul pentru Berchtesgaden. Această știre ne-a răsturnat toate planurile...»

Căpitanul Harris l-a întrebat pe Halder la procesul de la Nürnberg: «Deci dacă Chamberlain nu venea la Berchtesgaden, apoi la München, planul ar fi fost pus în aplicare?» Halder a răspuns: «Pot să afirm că planul ar fi fost executat».

O altă întrebare pusă de această dată lui Gisevius: «Afirmăți deci că acordul de la München a împiedicat realizarea acțiunii?» Gisevius a răspuns: «Da!»

William S. Shirer (în cartea sa «Nașterea și prăbușirea celui de-al III-lea Reich») conchide: «Oare Halder și Witzleben ar fi pus proiectul lor în aplicare dacă Chamberlain nu ar fi venit la München? La această întrebare nu vom putea răspunde niciodată cu certitudine. Fapt este însă că zborul premierului britanic la München a tăiat craca de sub picioarele complotiștilor».

Ion ASZÓDY

flashuri de foto- reporter

de Ion HANANEL

Fie ploaie, fie smog, fie — cam o dată la trei zile — soare, porumbeii sînt nelipsiți din Trafalgar Square. Poate și datorită acestor mici vieți piața londoneză a devenit tot atît de renumită ca piața San Marco din orașul gondolelor, ca piața din fața Operei din Paris sau ca cea din fața Kremlinului.

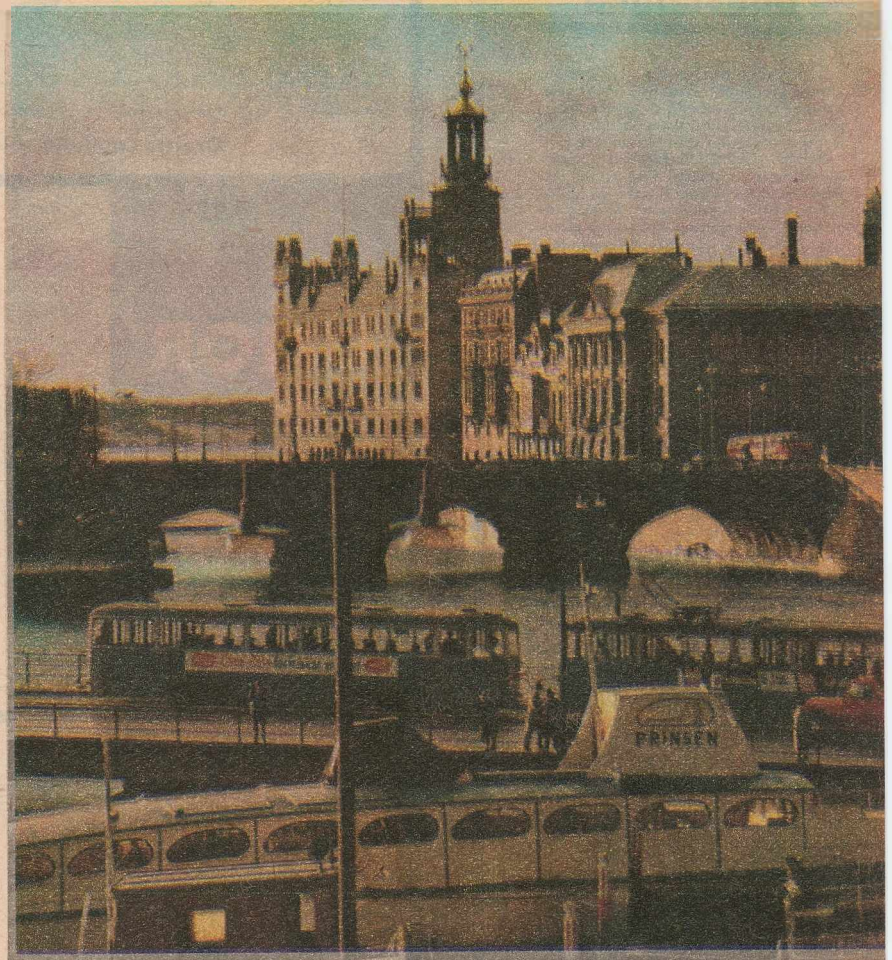
Dacă în capitala britanică soarele se arată a frățit de zgîrcit, dincolo de Mediterana, pe pămînturile Africii, el este deosebit de darnic. Și, cum demonstrează și această tinără muncitoare somaleză de la o fabrică de zahăr din Afgoi — nu departe de Mogadiscio — el dă o frumusețe aparte nu numai peisajului.

Obligațiile profesionale poartă pașii fotoreporterului cînd către un anume loc de pe bătrîna noastră planetă, cînd către altul. «Blocnotesul» său este pelicula fotografică, iar fiecare flash ar trebui să consemneze cîte o imagine caracteristică meleagurilor străbătute. Dintre sute de astfel de imagini am ales pentru aceste pagini cîteva, realizate în cursul unor călătorii mai recente, instantanee ce înfățișează aspecte din trei continente.

▲
Iată-ne la Rangoon, în capitala Birmaniei. Ne aflăm în fața unuia dintre cele mai impresionante monumente ale Asiei — vestita pagodă de aur Shwedagon. În turla centrală a pagodei sint încorporate imense cantități de metal prețios: 25 tone de aur masiv și 100 tone de argint. În jurul turlei centrale — această mărturie a străvechii culturi birmane — se află alte 300 de turle mai mici, aurite și ele, iar în interior sute de statui și statuete, asemeni acestuia din stînga.

▲ În peisajul tipic al capitalei suedeze se încadrează și varietatea mijloacelor de transport, începînd cu tramvaiele și terminînd cu vaporețele.

◀ Din nou pe bătrînul nostru continent. De astă dată la Stockholm, oraș străbătut de nenumărate canale și poduri — o veritabilă Veneție a nordului — dar și cu numeroase construcții moderne.

▼ Pitoresc și caracteristic în același timp. Somalia are peste 4 milioane de capre și 2,5 milioane cămile. Nu e deci de mirare că pe drumurile țării întilnești, ca în imaginea de jos, grupuri-grupuri de păstori.

televiziune

Cu câteva (puține) excepții, programul acestei săptămîni arată ca și cum televiziunea ar fi în vacanță și nu telespectatorii... Să ne rezumăm deci la ceea ce ni se pare mai demn de luare-aminte.

DUMINICĂ 2 IULIE. Fotbalul ne spune la revedere, în august! Pînă atunci mai vizionăm finala «Cupei României» (după-amiază) ● Superemisiunea **Dialog la distanță** programează întrecerea talenților de toate vîrstele din regiunile Bacău și Dobrogea (19.45).

MARȚI 4 IULIE. Cu riscul de a ne re-re-peta, continuăm să recomandăm serialul, mereu proaspăt și atractiv, **Robin Hood** (20.00) ● Afișul **Teatrului în studio** menționează piesa clasică a lui Moliere «Don Juan» (21.00).

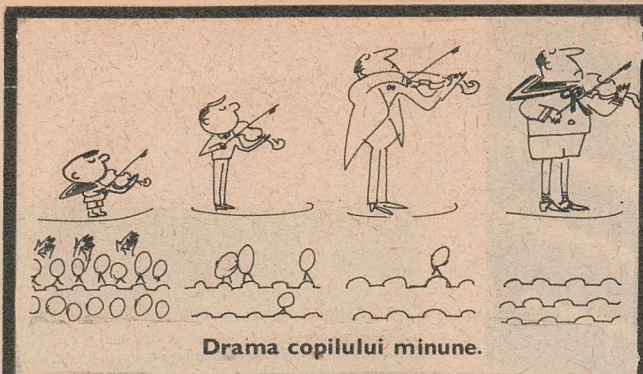
MIERCURI 5 IULIE. Emisiunile adresate tineretului trebuie urmărite. Uneori o mai scot la capăt! Cea de astăzi poartă titlul **30 de minute cu... și pentru noi** și subtitlul «Emisiune magazin pentru tineret». Un prezentator simpatic și cu chemare pentru această dificilă misiune — Șerban Cantacuzino (19.00) ● O mică surpriză ne rezervă rubrica **Orașele muzicii** (autor George Sbârcea) propunîndu-ne orașul Tokio (20.00) ● Față în față, rubrica de politicoase răfuieli, se referă azi la călătoria cu trenul (20.30) ● Filmul englez «Inspectorul de poliție» — al cărui subiect e cunoscut mai ales din repertoriile teatrelor noastre. Recomandabil (21.20)!

JOI 6 IULIE. Un sumar mult îmbogățit și diversificat prezintă emisiunea de limbă română **Mult e dulce și frumoasă...**, din care spicuim titlurile: Primele scrieri în limba română; Aspectele populare ale limbii creațiilor lui Mihail Eminescu; Cărturari și scriitori români despre problemele limbii; Magia cuvintelor. Își dă concursul un select colectiv de colaboratori: acad. Victor Eftimiu, profesorii universitari Boris Cazacu și Al. Dima, conf. univ. Gh. Bulgăr, Sorin Scati, prof. A. Bărbătescu (18.20) ● **Teleglob** are în vedere un itinerar tunisian (20.15) ● **Studioul mic: «Ifigenia în Tauris»** de Paul Everac (20.40) ● Dan Hăulică reapare ca prezentator al emisiunii de excelentă ținută culturală **De la Giotto la Brâncuși** (21.30).

VINERI 7 IULIE. Studioul muzical ne prezintă — evident, pe peliculă — un concert de muzică preclasică în castelul danez Kronborg (20.00). Cam atît din cele 10 emisiuni ale zilei!

SÎMBĂȚĂ 8 IULIE. Pentru că de multă vreme nu mai are nevoie de recomandări speciale, amintim doar rubrica **Telemiciclopedie** (20.00) ● Interviziunea ne aduce de la Sofia imaginile concertului de închidere a celui de-al XII-lea **Concurs internațional al tinerilor interpreți de operă** (21.00) ● Fără mari speranțe, consenăm rubrica **Emoții în premieră** (ciclul muzică ușoară) (22.00) ● Spune o vorbă franceză: «Totu-bine cînd se termină cu bine». Valabil și pentru **Sfîntul nostru** cel de sfîrșit de săptămîna (22.30).

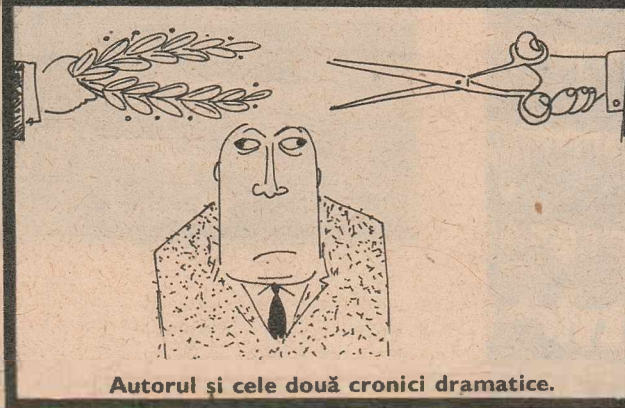
Serban Cantacuzino

Drama copilului minune.

UMOR

de Neil COBAR

Autorul și cele două cronici dramatice.

GHIȚĂ BERBECU

În anii 1887-1889 a apărut în București un săptămînal satiric intitulat **Ghiță Berbecu**, pe care-l redacta Constantin Bacalbașa sub semnăturile Bacon și Radu Țandără. De unde luase Bacalbașa numele revistei? Ne-o spune chiar el în volumul II din **Bucureștii de altădată**. În primăvara anului 1887 se rătăcise dintr-o turmă și rămăsese de capul lui prin București un berbec mare, de rasă, care în câteva săptămîni devenise senzația și distracția locuitorilor. Ghiță Berbecu se obișnuise să apară la ore fixe în anumite locuri, la birturi, la cafenele, prin atelierile de la etajele imobilelor, la Senat, pe bulevard, lângă donițele și coșurile bragagiilor. Toată lumea îl cunoștea și fiecare se întrecea să-i ofere academe, rahat și covrigi. În cele din urmă bravul animal, antrenat de numeroșii săi prieteni, se apucase și de fumat și chiar de băutură. Încîntat de celebritatea patrupedului, Bacalbașa i-a împrumutat numele pentru săptămînalul său, pe care-l recomanda: «**Ghiță Berbecu!** va fi singurul ziar care va avea curajul de a spune pe față tot ce gîndește, fiindcă e un dobitoc cu deșteptăciune de om, nu un om cu prostie de dobitoc. Și a fost, într-adevăr, un ziar de curaj, articolele sale antidinastice și antigovernamentale făcînd senzație în vreme, aceea.

HIENA ANGELICA

Responsabilii grădinii zoologice din localitatea Coucy-les-Eppes (Franța) au reușit să domesticească în așa măsură trei hiene încît și-au asumat răspunderea de a le permite să se plimbe nestîngerite printre vizitatori. Și într-adevăr, pînă în prezent hienele n-au dezmințit încrederea ce li s-a acordat.

Ca de obicei, cei mai îndrăzneți se arată a fi copiii, care — puși pe joacă — nu se sfîșec să se apropie de una dintre aceste hiene purtînd etericul nume de... Angelica!

1	A	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	A	L	E	L	E	?						N
3		I	A		R	A	R	T	E			
4		+	N	I								
5	B	O	A		D	A	Z	I				X
6	S		T	A	R	I						
7	R		T	O	B			R	H	N		
8	E	K	E	R	V	A	T		A	L	B	A
9	L	U	L	E	A		U	O	H	O		
10	E	M	I	L		A	R	A		O	C	A
11		I	H	E	R	T		L	E	E		
12	T	A		R	A	S	A	R	I	T	E	

FLORI

ORIZONTAL: 1) Flori imortalizate de Luchian — Floare, simbol al castității. 2) Flori... mult cîntate — Fluturi vegetali. 3) Un aer ușor deplasat — Dintre sute de catarge... 4) Ghivece marine cu tentacule — Pline ochi. 5) Diminutiv feminin — Altă floare achiziționată de muzica ușoară — Nouă. 6) Tese! — Un anume «spumos». 7) Scoate capul toporașul! — Rai păsăresc. 8) Scos din pepeni (fig.) — Culoarea lăcrămișoarelor. 9) Pipă — Esență tare (pl.). 10) Nume bărbătesc — A răscoli pămîntul — Diminutiv feminin. 11) Floarea de piatră (fig. masc.) — Ornamentație stricto sensu. 12) A lenevi — Încolțite...

VERTICAL: 1) Floare albastră, floare albastră... 2) Frumusețe mitologică cu nume de floare... — Spus pe nume. 3) Floare (fig.) — Legumă. 4) Popor antic — Floricele... agățătoare. 5) Patria lalelelor — Ține de... viitor — Reper! 6) Nord-est — Covor natural renăscut... — Fer-moar la păstaie. 7) Trunchiuri subtiri de arbori — Roată. 8) Din frunză! — Mamifer tibetan — Cutie mai mare. 9) Se disting ușor (fem.) — Ramură poetică — În seră! 10) Trandafir — Primăvăratice buchete plăcut mirositoare. 11) Stînjenei — Nota bene — Grup. 12) Din grădiniță! — Înflorire (fig.).

Toma MICHINICI

dezlegarea jocului «LUMINA», apărut în nr. trecut

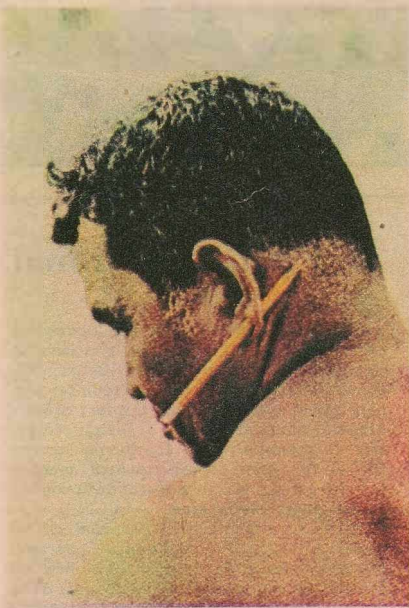
ORIZONTAL: 1) STRALUCITOR. 2) CRATER — SOTA. 3) LASER — LOPEZ. 4) ICAR — PUPILA. 5) P — RISI-PITA. 6) IRIZARE — ORA. 7) TATA — A — TRIL. 8) OD — RAMPE — EA. 9) AIDE — IRAN — D. 10) RAU — ADE-VERI. 11) ELOGIA — AMON.

TRADIȚII ȘI MODERN ÎN INSULELE DIN MICRONEZIA

Tinerii din insulele Microneziei părăsesc pas cu pas unele obiceiuri străvechi. Ei nu-și mai găuresc, de pildă, urechile pentru a-și atârna podoabe. Cât privește pe maturi, ei au imaginat întrebunțări nostime și... moderne găurilor din lobul urechii. Iată de pildă acest funcționar care a găsit un loc foarte potrivit pentru a-și păstra creionul (fotografia din dreapta).

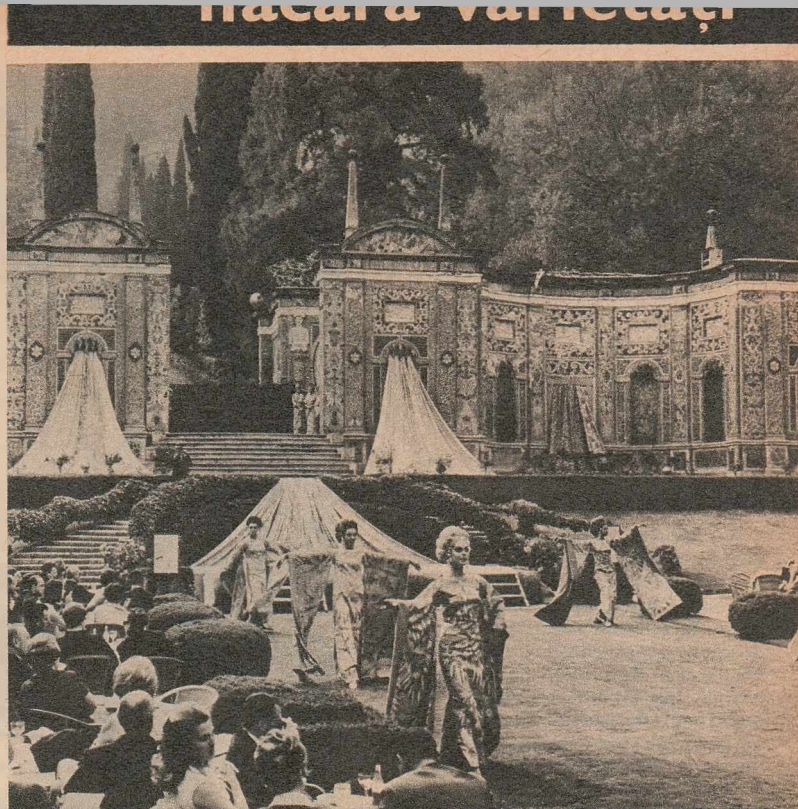
Mai sînt și alte semne că civilizația pătrunde în aceste insule îndepărtate. Tinerii, împodobiți — tradițional — cu ghirlande de flori numite *maramars*, folosesc pentru deplasările lor motocicletă de ultimul tip (fotografia de sus).

VACANȚĂ...

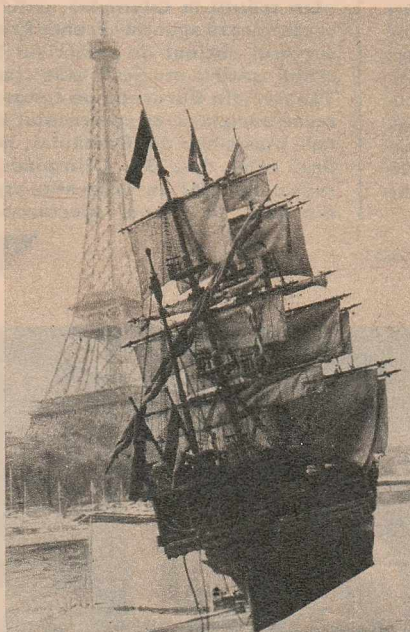
La munte și la mare, în lunci, pe malurile riurilor, pretutindeni unde frumusețile naturii se oferă generos, iau ființă în aceste zile taberele pentru copii și pionieri, una din bucuriile vacanțelor. Este și aceasta o expresie a grijii părintești a statului nostru pentru tînăra generație. În imagine: concurs de orientare.

Fotografie de Gr. PREPELIȚĂ

DIN NOU DESPRE MODĂ

În parcul somptuos al unui renumit palat, cunoscut sub numele de «Villa d'Este» de pe malul lacului Como, a avut loc recent o originală expoziție de modă. Au fost prezentate însă nu roatele confecționate, ci doar materialul pentru confecții, drapat pe manechine. Exponatele făceau parte — așa cum se observă în fotografie — și din decorul expoziției, fiind etalate pe porticuri, coloane etc.

CE SĂ FIE?...

Să se fi deschis pe Sena o linie de navigație inzebrată cu goelete, caravele și alte... noucâți în materie de navigație? Greu de crezut! Lucrurile sînt mai simple: ceea ce vedeți în fotografie, în apropierea Turnului Eiffel, este un simplu navomodel care va figura la expoziția nautică recent deschisă la Paris.

ÎN KAZAHSTAN...

Nu sînt carcassele unor mine pe un cîmp de luptă, ci trei pașnice broaște fetoase îndreptîndu-se cine știe unde, cine știe de ce, pe urmele adînci ale tractoarelor.

SCURT ȘI CUPRINZĂTOR

- Doi tineri peruvieni au stabilit de curînd un nou record mondial în domeniul «creației» literare. Au scris un roman în 54 de ore și 55 de minute. Romanul are 75 de mii de cuvinte și poartă un titlu foarte adevărat performanței: «Balada diabolică». Se pare că în perioada de «gestație» cei doi tineri peruvieni au dormit în total trei ore și și-au pierdut cunoștința de două ori. Recordul este într-adevăr remarcabil. O întrebare însă: ce amestec are aici literatura?
- Pentru a face să crească iarba pe un teren nisipos de 4 milioane mp, la Anvers

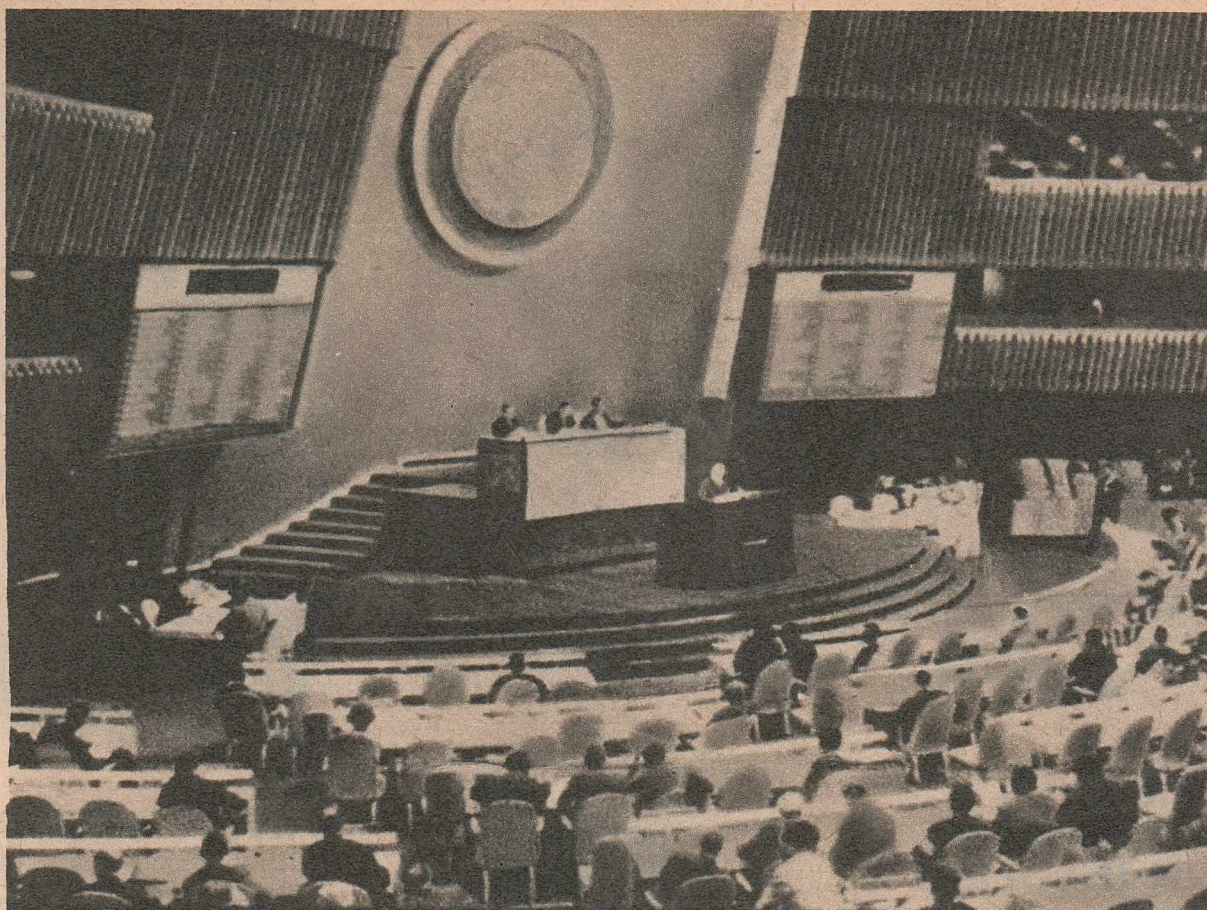
a fost pus la punct un nou procedeu. Terenul nisipos și steril a fost stropit cu un amestec format dintr-o spumă de uree și formol, semințe de iarbă, îngrășăminte și apă. Peste cîțva timp întregul teren a fost acoperit de un covor dens de iarbă.

- Vitamina U a fost descoperită de curînd în varză. Medicii sovietici au verificat valoarea ei curativă în cazurile de ulcer și gastrite.

- Cel mai recent avion englezesc, Hawker Siddeley, a decolat și a aterizat pe verticală pe o placă de aluminiu de 15 mp.

cadran internațional

Activitatea delegației române la Sesiunea extraordinară a O.N.U. consacrată examinării situației din Orientul Apropiat și discursul rostit de la tribuna Adunării Generale de către președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, conducătorul delegației țării noastre, au găsit un larg ecou pozitiv în rîndurile participanților la sesiune și a corespondenților de presă prezenți la New York care au apreciat înaltul sentiment de răspundere pentru cauza păcii, pe care se fundamentează poziția guvernului nostru, realismul și caracterul constructiv al propunerilor României. De asemenea, a fost urmărită cu un viu interes întreaga activitate diplomatică — întrevederile, întîlnirile avute de conducătorul delegației române, ca și de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, cu înalte oficialități ale O.N.U., cu conducătorii unor delegații, prim-miniștri și miniștri de externe, precum și cu președintele S.U.A., Lyndon Johnson. În fotografie: aspect din sala Adunării Generale a O.N.U. în timpul cuvîntării președintelui Consiliului de Miniștri al României, Ion Gheorghe Maurer.

«Un triumf la Olympia», astfel caracterizează agenția «France Presse» succesul obținut de colectivul Teatrului satiric-muzical «Constantin Tănase» din București pe cunoscuta scenă pariziană, cu spectacolul «Marele music-hall din România», în cadrul celei de-a 3-a Olimpiade de music-hall 1967. În fotografie: aspect din sală, în timpul spectacolului.

nu-i suficient imnul

La câteva minute după ce locotenent colonelul Ojukwu a anunțat proclamarea Republicii Biafra, pe teritoriul regiunii orientale a Nigeriei, în fața reședinței adunării provinciale de la Enugu, a fost coborît drapelul național nigerian și înălțat steagul ales de secesioniști, în acordurile imnului Biafrei (pe care corespondentul agenției U.P.I. îl găsea o variantă destul de apropiată a unei bucăți de Sibelius).

Faptul că organizatorii desprinderii regiunii de est din componența Federației Nigeriene au găsit cu promptitudine un steag și un imn pentru a însoți actul de la 30 mai nu contribuie nicicum la rezolvarea situației complicate care s-a creat cu acest prilej. În ciuda faptului că Ojukwu declarase încă de la 19 mai criza drept «ireversibilă» și «ajunsă la un moment de unde nu se mai poate da înapoi», proclamarea Biafrei a survenit într-un moment în care guvernul de la Lagos și observatorii politici se așteptau cel mai puțin la acest fapt. Cu numai câteva zile înainte, de pildă, publicația senegaleză «Afrique Nouvelle» formula următoarea apreciere: «Totul pare să arate că tensiunea care îl opune de atita vreme pe guvernatorul provinciei orientale, Ojukwu, șefului statului nigerian, generalul Gowon, a ajuns la punctul său cel mai scăzut». Singurele probleme încă în suspensie, considera revista citată, erau pozițiile guvernatorilor regiunilor de vest și vest-mijlociu (preconizînd o reformă a federației în sensul instituirii unei mai mari autonomii regionale) care se opuneau vederilor guvernului federal și conducătorilor regiunii de nord, adepții unui stat puternic centralizat.

Actul lt. colonelului Ojukwu (precedat de o serie de avertismente publice ale acestuia) a fost pe larg comentat — dar nu și aprobat — de presa africană. «Există o situație de fapt — scrie revista «Jeune Afrique»; timp de aproape opt ani, patru provincii au trăit laolaltă constituind, e adevărat, nu fără serioase dificultăți, Federația Nigeriei. Evenimentele ultimilor doi ani — lovituri de stat, asasinat, lupte tribale — ar fi putut justifica revizuirea modalităților de coexistență a celor patru provincii în sinul federației, dar în nici un caz secesiunea uneia dintre ele».

Tentativa de dezmembrare a federației a avut de înfruntat încă din primele sale momente dificultăți variate, mergînd de la poziția dificilă a Biafrei pe plan internațional, pînă la confruntarea de forță cu guvernul de la Lagos.

Pentru locuitorii ibo, principala populație a regiunii răsăritene a Nigeriei, portul

bărbii este indiciul existenței unei probleme serioase a cărei soluționare nu mai poate fi amînată. În ziua proclamării Biafrei, informează «L'Express», mii de locuitori ibo și-au ras bărbile. Gestul n-a fost însă făcut și de lt. colonelul Ojukwu, observa un comentator, care ținea să sublinieze că «prin proclamarea Republicii Biafra criza nigeriană nu numai că nu s-a îndreptat spre o rezolvare echitabilă ci, dimpotrivă, a cunoscut o nouă agravare».

Corneliu VLAD

După proclamarea stării de urgență în urma secesiunii regiunii răsăritene.

După o absență îndelungată, un oarecare cetățean canadian a găsit în cutia sa poștală, printre altele, nota de plată pentru electricitate: 0 dolari, 0 cenți. Spre surprinderea lui a primit după puțin timp un avertisment: dacă nu va achita suma datorată, i se va tăia curentul. Când amenințarea a fost într-adevăr pusă în aplicare, cetățeanul s-a adresat revoltat respectivei societăți, cerându-i explicații. I s-au prezentat convenitele scuze: la calculul notei de plată greșise... mașina electronică de calcul. Un alt caz a făcut vîlvă în S.U.A. Mister Taggard a fost înștiințat că totalul contului său bancar se ridică la 43 498 dolari. Surpriza — știa că nu depusese decît 200 dolari — nu l-a împiedicat să ridice de urgență întreaga sumă. Cînd i s-a comunicat că mașina electronică îi confundase contul cu cel al stațiunii electrice a orașului, s-a arătat extrem de mirat: nu și-ar fi închipuit că se pot face asemenea erori...

Dar mașinile electronice fac uneori și greșeli absurde. Supus la un test, creierul electronic al firmei Careers Inc. a «refuzat» prezumtiva angajare a celebrului fizician Einstein pe motiv că n-ar avea o formație științifică corespunzătoare! Aceasta, cînd i s-au furnizat toate datele biografice ale savantului din anul 1905, dată la care Einstein publicase de acum cinci studii capitale, printre care și cel asupra efectelor fotoelectrice pentru care a primit Premiul Nobel. Cu același refuz au fost tratați fizicienii Faraday, Enrico Fermi și pionierul ciberneticii, Norbert Wiener!

Mașinile electronice de calcul, uriașă realizare științifică a secolului nostru, joacă un rol tot mai mare în cele mai diverse domenii ale activității umane. Întîmplările, mai mult sau mai puțin amuzante, la care ne-am referit mai sus — constituind rarissime excepții — se datoresc fie unor greșeli de programare, fie unor defecțiuni în schema mașinii. Se mai citează un caz cînd creierul electronic a fost pus să greșescă în mod deliberat. Conducînd timp de opt ani secția de calcule matematice a uneia dintre cele mai mari companii de comisoane din Statele Unite, un specialist s-a folosit de funcția sa pentru a sustrage întreprinderii aproape 250 000 dolari, făcînd mici «corectări» în benzile perforate. Escrocheria a fost dată în vileag tot de o mașină electronică, pusă să o controleze pe cea «suspectă».

D. ȘTEFAN

rine este de vină?

160 de oameni și-au pierdut viața, nu demult, în două accidente de aviație care au avut loc în aceeași zi, unul în Franța, la Perpignan, iar celălalt în Anglia, lângă Manchester. La bordul ambelor avioane se aflau turiști englezi. Aceste catastrofe aviațice continuă să preocupe presa britanică. Emoția provocată în opinia publică a făcut chiar necesară o dezbatere largă în Camera Comunelor. Cu acest prilej a luat cuvîntul ministrul comerțului, Douglas Jay, care a promis că va fi organizată o anchetă publică. Dar acum cîteva zile un purtător de cuvînt al aceluiași minister a anunțat că raportul comisiei de anchetă nu va fi dat publicității, iar cercetările vor fi secrete.

De ce această tăcere? Pentru că s-ar putea — susține presa londoneză — ca ancheta să scoată la iveală faptul că cele două accidente nu sînt datorate unor cauze întîmplătoare sau condițiilor atmosferice nefavorabile. Ambele avioane aparțineau unor mici companii de aviație. În dorința de a realiza un câștig cît mai mare, aceste societăți închiriază ofișilor de turism — mai ales în timpul verii, cînd cererea este în creștere — avioane care trebuiau de mult scoase din uz. Cert este că în ultimii 10 ani numai micile companii aviatice din Anglia, cu tot traficul relativ redus, sînt responsabile pentru 22 de accidente în cursul cărora au murit 737 de persoane.

Cele două avioane căzute recent erau de fabricație americană, de tipul D.C.-4, construite în 1947, nefiind echipate cu aparatură nouă. Astfel, accidentul de la Perpignan se pare că este datorat lipsei unor aparate radar necesare la aterizare. Este adevărat însă că pe acest aeroport au avut loc în ultimii 10 ani nouă accidente, ceea ce a făcut ca «Paris-Match» să remarce că a devenit necesară reechiparea aeroportului de la Perpignan.

Andrei MINCU

punți trainice

Legăturile culturale cu alte țări, îmbrăcînd sub auspiciile Institutului pentru relațiile culturale cu străinătatea cele mai variate forme, constituie punți trainice de contact permanent atît cu prietenii noștri mai vechi de peste hotare, cît și cu toți acei care vor să ia contact astăzi cu realitatea românească contemporană.

În prezent, cînd I.R.R.C.S. împlinesce 20 de ani de existență, aceste punți asigură legături și contacte permanente cu 70 de țări.

Peste 100 000 de japonezi au vizionat, bunăoară, una din expozițiile organizate de I.R.R.C.S. la Tokio. Arta noastră populară s-a bucurat de un succes deosebit în cadrul expozițiilor deschise în cîteva țări scandinave. O sală permanentă de etnografie și arheologie românească a fost deschisă la Muzeul culturii poporului din Mexic. Bibliotecile publice și universitare din numeroase țări au fost înzestrate, prin intermediul I.R.R.C.S., cu mii de cărți românești...

Profund impresionați de realitatea românească, de frumusețile țării și de realizările poporului nostru, mulți dintre oaspeții invitați de I.R.R.C.S. au devenit prieteni de nădejde ai României socialiste. Semnele prețuirii lor pentru țara noastră și-au găsit expresia în zeci de articole elogioase, conferințe și chiar volume pe care le-au închinat României după ce au văzut-o cu ochii lor.

Poetul Rafael Alberti a tradus în spaniolă și a publicat în două volume versurile lui Eminescu și Arghezi. Scriitorul danez Hans Scherfig scrie o nouă carte despre România. Folcloristul elvețian M. Cellier a ținut un ciclu de conferințe despre arta populară românească. Profesorul Karell Holbik, de la Universitatea din Boston (S.U.A.), a publicat o serie de articole despre dezvoltarea economică a României, iar scriitorul guatemalez Miguel Angel Asturias a scris o carte intitulată «România — noua sa imagine».

Ca mijloc de apropiere și de cunoaștere reciprocă a popoarelor, relațiile culturale cultivate pe toate planurile de I.R.R.C.S. aduc o contribuție de seamă la popularizarea pe plan internațional a României socialiste.

D.B.

ANTANTA CORDIALĂ

de Silviu BRUCAN

Cu perseverența sa caracteristică, premierul britanic Wilson continuă să pledeze cauza acceptării Angliei în Piața comună. Nici condițiile prohibitive formulate de generalul De Gaulle, nici rezervele de fond pe care le-a înfîlțit în dosul atitudinilor politicoase și zîmbitoare de la Bonn și Roma nu i-au slăbit cituși de puțin hotărîrea, deși în această problemă decizia nu este, ca să spunem așa, în sfera de competență a guvernului britanic. Un ziarist londonez observa că liderul laburist face parte din acea categorie de oameni politici încîntați de sine, care-și urmăresc scopul indiferent de fapte și care ajung să socoată că dacă acestea din urmă nu vor să se alinieze, cu atît mai rău pentru ele!

Faptele sînt și de data aceasta încă-păfîinate. Pe plan politic, rolul de «junior partener» (sună cam straniu pentru bătrîna Anglie) pe care i-l rezervă Washingtonul în cadrul coaliției atlantice face ca «cei șase», și în special Franța, să privească Anglia în Piața comună ca un fel de cal troian — desigur, de construcție modernă și minuit de la distanță prin radio. Iar țările vest-europene au învățat să se teamă de americani atunci cînd aceștia le fac daruri... Sprijinul politic acordat de Marea Britanie agresiunii americane în Vietnam precum și manevrelor americane în recente evenimente din Orientul Mijlociu contravine o dată mai mult spiritului politicii de independență preconizate de generalul De Gaulle și care începe să cîștige teren și la Roma. În cercurile oficiale britanice se face mare caz de poziția nuanțată adoptată de ministrul de externe Brown în problema Ierusalimului, dar observatori avizați știu că aceasta se datorește mai curînd intereselor engleze în Iordania decît vreunui curs deosebit de cel al S.U.A.

Pe plan economic, este adevărat că exporturile britanice în țările Commonwealthului au scăzut în ultimii zece ani de la 40% la 28%, iar în țările Pieței comune au crescut de la 14% la 19%. În același timp însă, intrarea Angliei în Piața comună ar asigura imediat (și aici este cheia problemei), puternicelor monopoluri britanice, o poziție dominantă. Este de ajuns să privești lista celor mai mari corporații din Europa Occidentală pentru ca să constăți că primele locuri le ocupă

societățile cu capital britanic sau predominant britanic: Royal Dutch-Shell, Unilever, National Coal Board, British Petroleum. Abia pe locul cinci vine Volkswagen (R.F.G.), pentru ca pe locul șase să se afle din nou corporația britanică Imperial Chemical Industries. Asemenea «amănunte» nu sînt neglijabile cînd este vorba de «o piață comună» în care rivalitățile intermonopoliste joacă un rol de prim ordin.

Toate acestea n-au împiedicat ca discuțiile desfășurate timp de cinci ore, în Marele Trianon renovat, între președintele De Gaulle și premierul Wilson să fi fost «sincere și cordiale» — potrivit versiunii oficiale franceze, și «businesslike» (practice) — potrivit versiunii oficiale britanice. Este ușor de înțeles de ce Parisul a preferat să folosească un cuvînt cu o rezonanță atît de semnificativă în istoria relațiilor franco-britanice. Antanta cordială! Făurită la începutul acestui secol, ea era construită diplomatic pe o anumită definire a zonelor de influență ale celor două puteri și pe ideea stăvilirii tendințelor expansioniste ale Germaniei lui Bismarck. Desigur, lumea de azi și în special Europa de azi nu mai este aceeași. Au avut loc transformări profunde. Dar vechea luptă pentru hegemonie între puterile occidentale continuă și în noile condiții.

Potrivit știrilor din presă, președintele Franței i-a sugerat premierului britanic un statut de asociat la Piața comună. Nu a trecut mult și lordul Chalfont, care reprezintă Anglia la negocierile cu «cei șase» pentru aderarea la Piața comună, a precizat că un asemenea statut este inacceptabil și că Anglia dorește să devină membru cu drepturi depline: «Noi respingem ideea unei asociații — a declarat Chalfont — care nu ne convine nici ca alternativă la aderarea deplină și întregă pe care am cerut-o, nici ca soluție provizorie menită a crea o perioadă de pregătire pentru aderare». Pe bună dreptate, remarcă un comentator, că poziția britanică este cu atît mai categorică cu cît este mai lipsită de șanse.

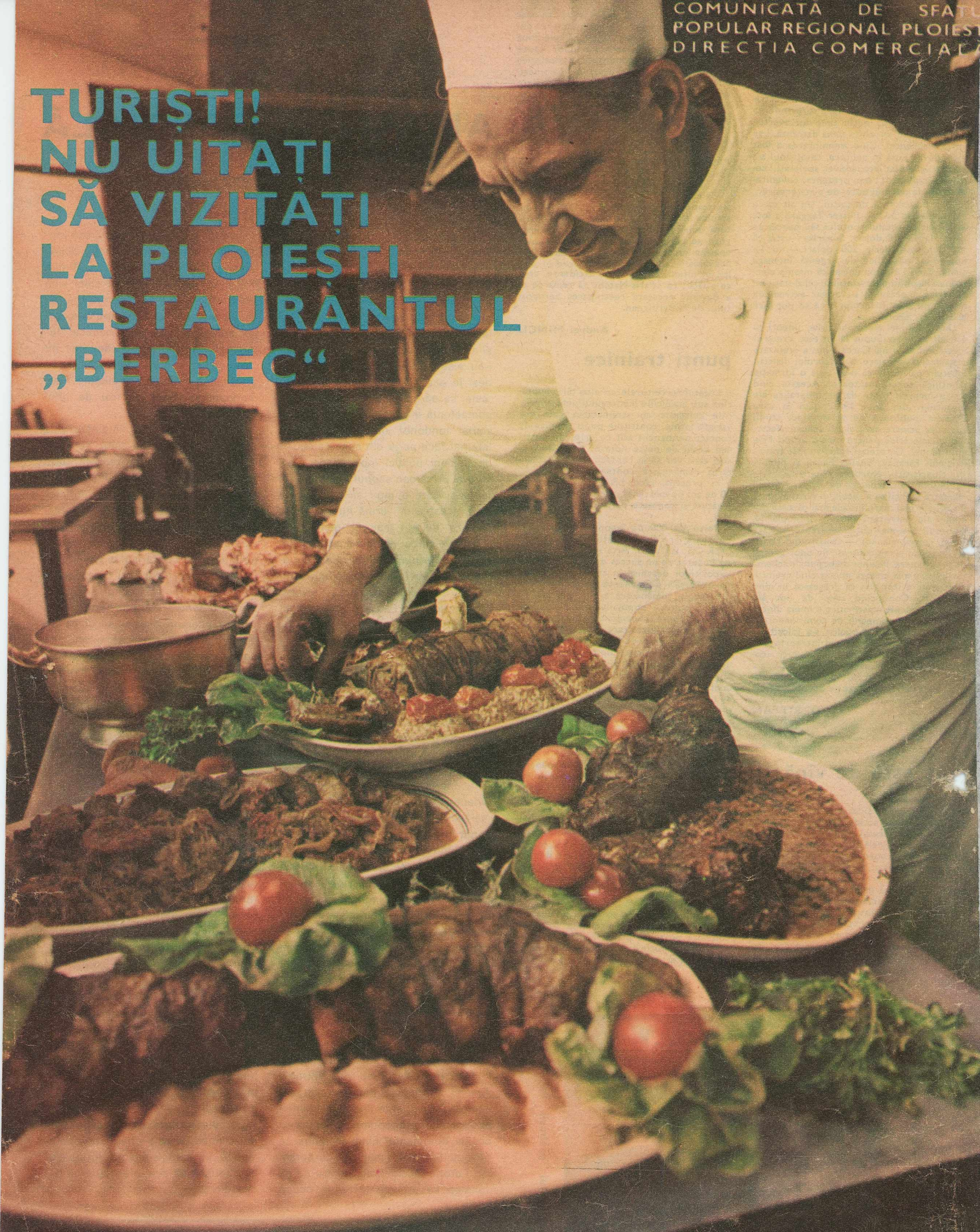
Cu alte cuvinte, Antanta cordială într-o nouă ediție a unei istorii diplomatice în care eleganța formulelor abia reușea să acopere ironia ce țîșnea din ele.

Resturile avionului prăbușit la Stockport.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

**TURISTI!
NU UITATI
SA VIZITATI
LA PLOIESTI
RESTAURANTUL
„BERBEC“**

printre specialitățile casei „sărmăluțe de berbec“